

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΡΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Πόρος Αττικής
Ταχ. Κώδικας: 180 20
Τηλ.: 2298320512
Φαξ: 2298026056
e-mail: dimarhos@poros.gr

1. Αστυνομία
  2. Υπ. Γραφείο
  3. Πρωτοδικείο
  4. Ιατρείο
  5. Γ. Πρόεδρος
- 14.12.15

αρχ.

Πόρος, 11 Δεκεμβρίου 2015
Αρ. Πρωτ.: - 9610 -
Βαθμός Ασφαλείας:
Βαθμός Προτεραιότητας:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ	
Αριθ. Πρωτ.:	12955
Ημερομηνία:	15/12/2015

ΠΡΟΣ: ΕΔΣΝΑ

Γραφείο Προέδρου
Αντερσεν 6, Μωραΐτη 90
Αθήνα 115 24

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση ΤΣΔΑ Δήμου Πόρου.

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε,

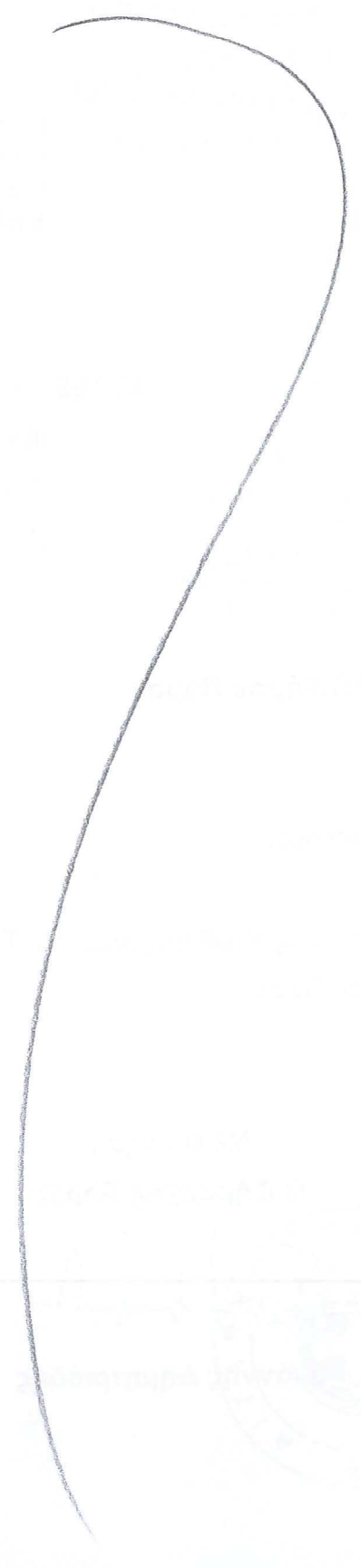
Με την παρούσα, σάς διαβιβάζουμε το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων του Δήμου Πόρου.

Με εκτίμηση,

Ο Δήμαρχος Πόρου

Ιωάννης Δημητριάδης

Δήμος Πόρου

ΕΔΣΝΑ

**Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης
Διαχείρισης Αποβλήτων (Τ.Σ.Δ.)**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	4
2	<u>ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΔΙΑΛΟΓΗ 5</u>	
3	<u>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</u>	6
4	<u>ΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ</u>	7
4.1	<u>ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ</u>	7
4.2	<u>ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΛΟΣ</u>	9
4.3	<u>ΤΟΠΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ</u>	9
5	<u>ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ</u>	11
5.1	<u>ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ</u>	11
5.2	<u>ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ</u>	12
5.3	<u>ΣΗΜΕΙΑ ΕΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΣΥΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΑΣΑ</u>	14
5.4	<u>ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ Η ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΣΕΔ)</u>	
	<u>ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΔΣΝΑ</u>	16
5.5	<u>ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ</u>	16
5.6	<u>ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΑΣΑ</u>	17
5.7	<u>ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ</u>	19
5.8	<u>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</u>	20
6	<u>ΣΤΟΧΟΙ</u>	23
6.1	<u>ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</u>	23
6.1.1	<u>Στόχοι σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο</u>	23
6.1.2	<u>Στόχοι Τοπικού Σχεδίου</u>	26
7	<u>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ</u>	28
7.1	<u>ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ</u>	28
7.2	<u>ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ</u>	30
7.3	<u>ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ</u>	33
7.3.1	<u>Γενικά</u>	33

7.3.2	<u>Τμήμα κομποστοποίησης</u>	34
7.3.3	<u>Τμήμα διαλογής και επεξεργασίας ανακυκλώσιμων υλικών</u>	37
7.3.4	<u>Δράσεις ευαισθητοποίησης - εκπαίδευσης – ενημέρωσης</u>	39
8	<u>ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΟΦΕΛΟΥΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ</u>	41
8.1	<u>ΓΕΝΙΚΑ - ΔΕΔΟΜΕΝΑ – ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ</u>	41
8.2	<u>ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ</u>	42
8.3	<u>ΚΟΣΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ</u>	43
8.4	<u>ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ</u>	45
8.5	<u>ΕΞΟΔΑ</u>	47
8.6	<u>ΧΡΗΜΑΤΟΡΕΕΣ</u>	48
8.7	<u>ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ</u>	51

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων (Τ.Σ.Δ) του Δήμου Πόρου συντάσσεται στο πλαίσιο της εφαρμογής ενός νέου μοντέλου διαχείρισης των απορριμμάτων στην Περιφέρεια Αττικής, που αφορά στην αποκεντρωμένη διαχείριση με έμφαση στην προδιαλογή (διαλογή στην πηγή) των αποβλήτων, όπως ορίζεται και από το νόμο 4042/12.

Πρόκειται για ένα μοντέλο που προωθεί η νέα Περιφερειακή Αρχή Αττικής και ο ΕΔΣΝΑ, βάζοντας τις βάσεις για μια αποκεντρωμένη, ορθολογική, οικολογικά και οικονομικά βιώσιμη, με διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα, διαχείριση των αποβλήτων

Στόχος είναι η διαχείριση του μεγάλου μέρους των απορριμμάτων να γίνεται στο επίπεδο του Δήμου, με συνέπεια τη δραστική μείωση των αποβλήτων που παραμένουν σε σύμμεικτη μορφή και οδηγούνται σε επεξεργασία και σε τελική διάθεση.

Το Τοπικό Σχέδιο συντάσσεται σύμφωνα με τον οδηγό Τ.Σ. του ΕΔΣΝΑ από το γραφείο Δημάρχου.

Η σύνταξη του ΤΣΔ θα ενταχθεί τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Δήμου Πόρου, ενώ θα ακολουθηθεί σχετική διαδικασία διαβούλευσης και κοινωνικής συμμετοχής στην εκπόνηση του ΤΣΔ.

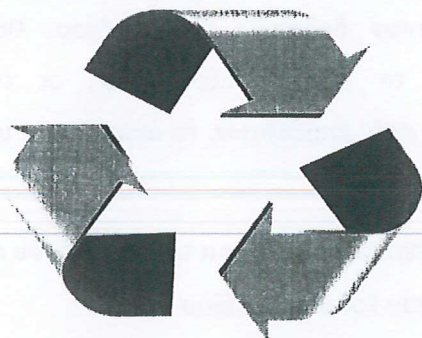
Το Τοπικό Σχέδιο, το οποίο συνεπάγεται κοινωνικό, περιβαλλοντικό και οικονομικό όφελος για το Δήμο λειτουργεί στην κατεύθυνση:

- της Ανάπτυξης νέων δράσεων, στη βάση ενός συνολικού σχεδίου και όχι αποσπασματικά, στην κατεύθυνση των τριών βασικών προτεραιοτήτων της ιεράρχησης (πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση -κομποστοποίηση), και κατόπιν στη τελική διάθεση-επεξεργασία.
- της βελτίωσης των υπηρεσιών του Δήμου σε σχέση με την καθαριότητα και τη διαχείριση των αποβλήτων.
- της προώθησης δράσεων ενημέρωσης του κοινού και της μέγιστης κοινωνικής συμμετοχής και συναίνεσης
- της τροφοδοσίας με στοιχεία/προτάσεις τη διαδικασία αναθεώρησης του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)

2 Πλεονεκτήματα αποκεντρωμένης διαχείρισης με έμφαση στην προδιαλογή

Η αποκεντρωμένη διαχείριση αποβλήτων έχει τα παρακάτω πλεονεκτήματα:

- > Ανταποκρίνεται στις προτεραιότητες της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Η σχετική νομοθεσία παρουσιάζεται σε επόμενη παράγραφο.
- > Μπορεί να εφαρμοστεί ταχύτερα από οποιαδήποτε άλλη μέθοδο διαχείρισης γιατί απαιτεί απλά μέσα και εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας.
- > Παράγει ανακυκλώσιμα προϊόντα υψηλότερης ποιότητας και αξίας
- > Είναι δραστηριότητα εντάσεως εργασίας και μπορεί να συμβάλλει άμεσα στη μείωση της ανεργίας. Μπορεί να υποστηρίξει συμπληρωματικά επαγγέλματα στην επαναχρησιμοποίηση και στην ανακύκλωση των υλικών, στην ενημέρωση κλπ.
- > Έχει το χαμηλότερο κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας και εξασφαλίζει τα χαμηλότερα δημοτικά τέλη.

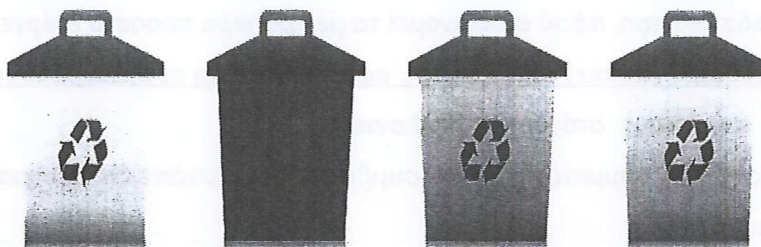

- > Είναι η ασφαλέστερη περιβαλλοντικά λύση, αφού δημιουργεί τη μικρότερη δυνατή περιβαλλοντική επιβάρυνση σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και η ενεργειακά αποδοτικότερη, αφού εξοικονομεί τα μεγαλύτερα ποσοστά ενέργειας.
- > Ενεργοποιεί και ευαισθητοποιεί τους πολίτες, αφού απαιτεί τη συμμετοχή τους. Έτσι, επιτυγχάνονται ευρύτεροι στόχοι περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και συμμετοχής, ενώ συμβάλει στην ανάπτυξη σύγχρονης και οικολογικής κουλτούρας
- > Βοηθάει τον κοινωνικό έλεγχο του συστήματος διαχείρισης των απορριμμάτων και την αντιμετώπιση φαινόμενων παράνομης διάθεσης.
- > Κατευθύνει προς μια οικονομία και μια κοινωνία με μειωμένα απόβλητα, η οποία μετατρέπει τα απόβλητα της σε πόρους προάγοντας την έννοια της Κυκλικής Οικονομίας στην πράξη.

3. Περίληψη

Το Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων Δήμου Πόρου συνοπτικά αποτελείται από τις παρακάτω ενότητες:

- > Παρουσίαση του Νομικού πλαισίου σχετικά με τη διαχείριση και τη μείωση των παραγόμενων αποβλήτων τον Περιφερειακό σχεδιασμό και την αποκεντρωμένη διαχείριση
- > Καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων του Δήμου. Υπολογισμός και παρουσίαση υφιστάμενων μεθόδων και συστημάτων, κόστους, αδυναμιών και δυνατοτήτων βελτίωσης
- > Στόχοι για την αποκεντρωμένη διαχείριση. Ποσότητες προς ανάκτηση, ανακύκλωση, εκτροπή και κατευθύνσεις για την αναμόρφωση του συστήματος διαχείρισης απόβλητων
- > Περιγραφή των επιλεγόμενων δράσεων του Σχεδίου. Παρουσιάζονται τα προτεινόμενα συστήματα, τα μέσα - εξοπλισμός, οι εγκαταστάσεις, το απαιτούμενο προσωπικό, οι ροές αποβλήτων, τα ανακτήσιμα υλικά και οι λυιές δράσεις
- > Τεχνοοικονομική ανάλυση. Κόστη και οφέλη για το Δήμο Πόρου από την υιοθέτηση και εφαρμογή των δράσεων του Τοπικού Σχεδίου

4 Νομικές απαιτήσεις

4.1 Αρμοδιότητες Δήμων

Σύμφωνα και με την ευρωπαϊκή και με την εθνική νομοθεσία (Ν. 4042/2012 και οδηγία 2008/98/ΕΜ) και την ιεράρχηση της διαχείρισης των απορριμμάτων: πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση, απόρριψη, τα αστικά απόβλητα πρέπει να αξιοποιούνται ώστε να εξοικονομούνται πρώτες ύλες και ενέργεια.

Οι Δήμοι ως τώρα περιορίζονταν στη συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων των σύμμεικτων στις εγκαταστάσεις ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ και του περιεχομένου του μπλε κάδου σε κάποιο από ΚΔΑΥ. Οι ποσότητες που διαχειρίζονται οι Δήμοι με αυτόν τον τρόπο ξεπερνούν το 95% του συνόλου των παραγόμενων αποβλήτων.

Οι αρμοδιότητες των Δήμων προσδιορίζονται ως εξής:

- Στο ν. 3463/2006 (κώδικας Δήμων και κοινοτήτων), άρθρο 75: Είναι αρμοδιότητα τους «Η καθαριότητα όλων των κοινόχρηστων χώρων της εδαφικής τους περιφέρειας, η αποκομιδή και διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση συστημάτων αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού και η λήψη προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία των κοινόχρηστων χώρων και ιδιαίτερα των χώρων διάθεσης απορριμμάτων από εκδήλωση πυρκαγιάς, σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία».

- Σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 (Σχέδιο Καλλικράτης) στο άρθρο 94 περί πρόσθετων αρμοδιοτήτων των Δήμων παρ. 1 περ. 25 προσθέτει στις αρμοδιότητες τα εξής:

«Η διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α.Δ.Α.). Η διαχείριση πραγματοποιείται, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό, που καταρτίζεται από την Περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186 παρ. ΣΤ' αριθμ. 29 του παρόντος νόμου.»

Περαιτέρω ο ν. 4042/2012, ο οποίος ενσωματώνει την Ευρωπαϊκή Οδηγία

2008/98 προβλέπει:

την ευθύνη διαχείρισης των αποβλήτων στον αρχικό παραγωγό ή κάτοχο,

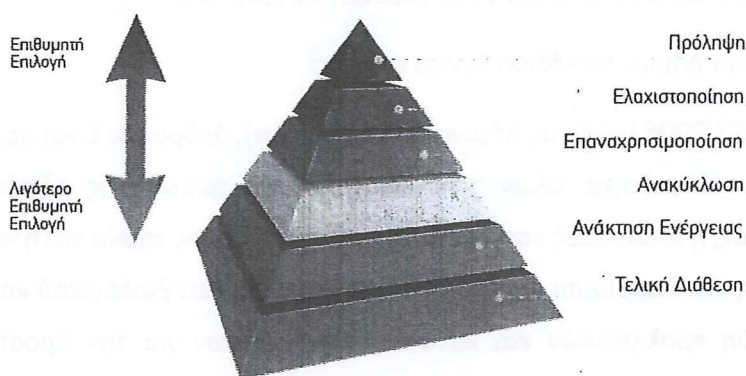
δηλαδή στους πολίτες και στους Δήμους, όσον αφορά στα δημοτικά απόβλητα

- τη σειρά ιεράρχησης των εργασιών διαχείριση των αποβλήτων:

α) πρόληψη,

- β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση,
- γ) ανακύκλωση,
- δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και
- ε) διάθεση

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ

- ο τη συμμετοχή του κοινού

Με το ν. 2939/2001 όπως ισχύει, για την ανακύκλωση αποβλήτων προβλέπεται ρητά η αρμοδιότητα και υποχρέωση του Δήμου, για την ανακύκλωση και την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων. Στο άρθρο 8 ορίζεται ότι η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας είναι υποχρεωτική για τους ΟΤΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 3536/2007 την αρμοδιότητα διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων έχουν οι ΦΟΔΣΑ οι οποίοι εκπροσωπούν συγκεκριμένη διαχειριστική ενότητα, σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) στο οποίο συμμετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι Δήμοι. Ο ΦΟΔΣΑ στην Περιφέρεια Αττικής είναι ο Ενιαίος Διαβαθμικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ).

4.2 Ειδικό Τέλος

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω και το άρθρο 43 του Νόμου 4042/2012, οι Δήμοι που δεν θα κάνουν προεπεξεργασία αποβλήτων από 1-1-2014 επιβαρύνονται με ειδικό τέλος ταφής ανά τόνο αποβλήτων (πρόστιμο), κάτι το οποίο από μόνο του επιβάλλει την υποχρέωση επεξεργασίας αποβλήτων από τους ΟΤΑ. Ειδικότερα, οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που διαθέτουν σε Χώρο Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ) τα απόβλητα που κατατάσσονται στους παρακάτω κωδικούς ΕΚΑ: 20 01 08, 20 02 01, 20 02 02, 20 03 01, 20 03 02, 20 03 07, 17 01, 17

02, 17 03 02, 17 05 04, 17 05 06, 17 09 04, χωρίς να έχουν προηγηθεί εργασίες επεξεργασίας (D13, R3, R4, R5, R12) επιβαρύνονται με ειδικό τέλος (35) € ανά τόνο διατιθέμενων αποβλήτων, το οποίος αυξάνεται ετησίως κατά πέντε (5) € ανά τόνο έως το ποσό των 60 € ανά τόνο. Τα υπολείμματα της επεξεργασίας δεν επιβαρύνονται με ειδικό τέλος. Μάλιστα, η έναρξη εφαρμογής του ειδικού τέλους ταφής ανεστάλη μέχρι την 31.12.2015, με το άρθρο 77 παρ. 2 του Ν. 4257/2014. Επίσης, επιβάλλονται κυρώσεις σε Δήμους για τη χρήση ΧΑΔΑ ή δεν αποκαθιστούν τους ΧΑΔΑ.

4.3 Τοπικά Σχέδια

Στο άρθρο 23 του ν. 4042/2012 προβλέπεται η εκπόνηση Σχεδίων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων από το ΥΠΕΚΑ και επεξεργασίας κατευθύνσεων, ούτως ώστε τα προγράμματα αυτά να ενσωματωθούν στα εθνικά και περιφερειακά σχέδια διαχείρισης αποβλήτων (άρθρο 22 του Νόμου 4042/2012). Κατά την ενσωμάτωση των προγραμμάτων προσδιορίζονται τα μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που αφορούν στα απόβλητα του εκάστοτε σχεδίου.

Στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που εκπονήθηκε σε εφαρμογή των προηγούμενων και αναρτήθηκε από το ΥΠΕΚΑ στις 31-12-2014, ορίζεται η ανάγκη να ενσωματωθούν οι πολιτικές και στρατηγικές πρόληψης και σε επίπεδο Δήμου καθώς και αναφέρεται, για πρώτη φορά, η ανάπτυξη σχεδίων πρόληψης από τους Δήμους.

Τα Σχέδια από του ΟΤΑ προβλέπονται παράλληλα με την ανάπτυξη τομεακών προγραμμάτων ως μέτρο επίτευξης των ποσοτικών στόχων για τα ρεύματα αποβλήτων που αντιστοιχούν στους τομείς προτεραιότητας του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου, οι οποίοι είναι:

Περαιτέρω το ήδη από τον Ιούλιο του 2015 εγκεκριμένο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, προβλέπει ρητά την υποχρέωση των Δήμων να συντάξουν Τ.Σ.Δ.Α. και να το εντάξουν σε διαδικασία εφαρμογής του αφού αυτό κατατέθηκε στο νέο ΠΕΣΔΑ και προσαρμόζεται στο εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ.

Συνεπώς, τα Τοπικά Σχέδια αποτελούν υποχρέωση των Δήμων, ενώ αποκτούν θεσμική ισχύ όταν αποτελούν μέρος εγκεκριμένων ΠΕΣΔΑ. Ο νέος ΠΕΣΔΑ Αττικής θα περιλαμβάνει εναλλακτικά:

Ροές αποβλήτων	Στόχοι
α) απόβλητα τροφίμων β) χαρτί γ) υλικά/απόβλητα συσκευασίας δ) ηλεκτρισμός/ ηλεκτρονικός εξοπλισμός (ΑΗΗΕ)	<ul style="list-style-type: none"> • Η προώθηση της μείωσης της παραγωγής τροφίμων • η προώθηση της μείωσης κατανάλωσης χαρτιού • η προώθηση της μείωσης παραγωγής αποβλήτων συσκευασίας • η προώθηση της επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού

- ο ανά Δήμο τις προτεινόμενες δράσεις των Τοπικών Σχεδίων,
- ο θα καθορίζει τις βασικές επιλογές για κάθε Δήμο/ή ομάδα Δήμων ανά κατηγορία, ειδικότερα για αυτούς που θα αναλάβουν πρωτοβουλίες
- ο συνδυασμό των δύο παραπάνω επιλογών

Ένα Τοπικό Σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει

A) κοστολογημένες δράσεις για:

- ο πρόληψη (ενέργειες ενημέρωσης)
- ο επαναχρησιμοποίηση
- ο ανακύκλωση

B) τη συμμετοχή του Δήμου - ανταποδοτικά τέλη

Γ) την πιθανή αιτούμενη χρηματοδότηση

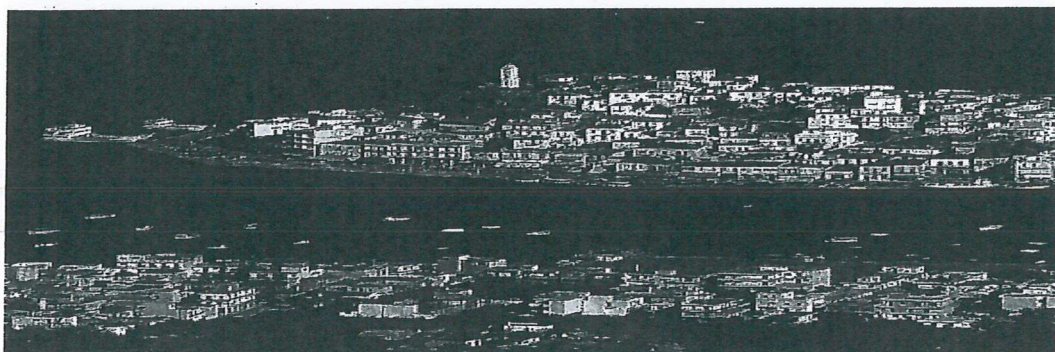
Δ) δυνητικά προτεινόμενες δράσεις για άλλου είδους μεθόδους ανάκτησης και διάθεσης, οι οποίες θα αποτελούν προτάσεις για την τελική αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ.

5 Καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στο Δήμο

5.1 Χαρακτηριστικά του Δήμου και της περιοχής

Ο Πόρος βρίσκεται στην γεωγραφική περιοχή του **Αργοσαρωνικού**, που περιλαμβάνει τον Σαρωνικό κόλπο, τον Αργολικό κόλπο και την νότια Αργολική ακτή. Στο μεγαλύτερο μέρος της, η περιοχή του Αργοσαρωνικού ανήκει διοικητικά στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων της Περιφέρειας Αττικής και περιλαμβάνει τα νησιά Αίγινα, Σαλαμίνα, Σπέτσες, Ύδρα, Πόρο, Αγκίστρι, Δοκό, καθώς και πολλά άλλα μικρότερα νησιά και βραχονησίδες. Η περιοχή του Αργοσαρωνικού αποτελεί έναν από τους πιο αγαπητούς και διεθνώς αναγνωρισμούς προορισμούς θαλάσσιου τουρισμού, καθώς και τα περισσότερα σκάφη και ιστιοφόρα στον ελλαδικό χώρο.

Το νησί του Πόρου βρίσκεται σχεδόν στη μέση του Αργοσαρωνικού, μιας περιοχής που περιβάλλεται από τον Σαρωνικό κόλπο, τον Αργολικό κόλπο και την νότια Αργολική ακτή. Βρίσκεται 32 ν.μ. νότια του Πειραιά και σε μικρή απόσταση από την ακτή της Πελοποννήσου. Μία θαλάσσια ζώνη 300 περίπου μέτρων χωρίζει τον Πόρο από το Γαλατά.

Η περιοχή αποτελεί ένα φυσικό πέρασμα για πολλούς θαλάσσιους προορισμούς. Η θαλάσσια διαδρομή από τον Πειραιά έως τη νότια Αργολική ακτή προσφέρει στον επισκέπτη μοναδικά τοπία ηρεμίας και σπάνιας ομορφιάς. Τα κυριότερα φυσικά χαρακτηριστικά του Πόρου είναι ο παραδοσιακός οικισμός, το φυσικό κλειστό λιμάνι, το πευκοδάσος του νησιού και η δαντελωτή ακτογραμμή που συνθέτουν ένα φυσικό τοπίο σπάνιας ομορφιάς.

Ο **Πόρος** είναι ένα από τα νησιά του Σαρωνικού Κόλπου. Η αρχαία ονομασία του ήταν Καλαυρία. Έχει έκταση 49 χιλιάδες τ.χλμ. (συμπεριλαμβανομένου και του χερσαίου τμήματος) και πληθυσμό 4.010 σύμφωνα με την απογραφή του 2011 (4.348 ήταν ο πληθυσμός σύμφωνα με την απογραφή του 2001). Βρίσκεται 32 ν.μ. νότια του Πειραιά και σε μικρή απόσταση από την ακτή της Πελοποννήσου, απέναντι από το Δήμο Τροιζηνίας. Είναι ηφαιστιογενές νησί με πυκνή βλάστηση, λόφους και γραφικούς κόλπους. Η ψηλότερη κορυφή του νησιού είναι η Βίγλα με υψόμετρο 358μ.

Ο Δήμος Πόρου περιλαμβάνει το νησί του Πόρου, με τις κοντινές του νησίδες καθώς και

την χερσαία περιοχή της ανατολικής Πελοποννήσου, από την περιοχή Μπούγια έως την περιοχή Θερμησία. Συστάθηκε το 1941 (ΦΕΚ 257Α - 31/07/1941) οπότε και η πρώην Κοινότητα Πόρου αναγνωρίστηκε σε Δήμο. Παρέμεινε αμετάβλητος στην συνέχεια και με την εφαρμογή του σχεδίου Καποδίστριας το 1997 αλλά και του σχεδίου Καλλικράτης το 2010.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για δύο νησιά, την **Σφαιρία** και την **Καλαυρία**, τα οποία χωρίζει ένα πολύ μικρό κανάλι θάλασσας αμέσως μετά τον Ναύσταθμο. Η Σφαιρία είναι ηφαιστειογενούς προελεύσεως (η πόλη του Πόρου είναι κτισμένη ακριβώς επάνω στον θολωτό κρατήρα), ενώ η Καλαυρία είναι ιζηματογενής και κυριαρχείται από ασβεστολιθικά και σχιστολιθικά πετρώματα.

5.2 Πληθυσμιακά στοιχεία - Ποσότητες αποβλήτων

Μια σύντομη αναφορά στις πληθυσμιακές μεταβολές του πληθυσμού του Δήμου Πόρου, από το 1951 έως το 1991 μας δείχνει ότι ο μέσος όρος του πληθυσμού είναι περίπου 4.000 κάτοικοι. Συγκεκριμένα: 1951: 4.138 κάτοικοι, 1961: 4.422, 1971: 4.265, 1981: 3.929 και 1991: 3.570 κάτοικοι. Το σύνολο της Επαρχίας Τροιζηνίας στις αντίστοιχες απογραφές ήταν: 12.444 κάτοικοι, 12.786, 12.298, 11.808, 11.710. (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ο μόνιμος (πραγματικός) πληθυσμός του Πόρου ανέρχεται στα 4.010 άτομα, εκ των οποίων 2.230 είναι άρρενες και 1.780 θήλεις, ενώ ο νόμιμος (δημότες) πληθυσμός ανέρχεται στα 4.259. Η πυκνότητα του μόνιμου πληθυσμού ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο είναι 80,88, όταν ο μέσος όρος της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων είναι 85,08. Επίσης ο Πόρος είναι ο έβδομος κατά σειρά από τους δέκα Δήμους όλης της Χώρας με το υψηλότερο ποσοστό μόνιμου πληθυσμού αρρένων, το οποίο είναι 55,6%.

Παρουσιάζεται μείωση του μόνιμου πληθυσμού από την απογραφή του 2001 σύμφωνα με την οποία είχαν καταγραφεί 4.348 κάτοικοι.

Περιβαλλοντικά προβλήματα

Τα κυριότερα από τα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο Δήμος Πόρου είναι:

- η διαχείριση των απορριμμάτων η οποία γίνεται με αποκομιδή και μεταφορά στο ΧΥΤΑ των Λιοσίων
- η ελλιπής διαχείριση ανακυκλώσιμων απορριμμάτων.

- η λειτουργία του δικτύου αποχέτευσης που είναι συνδεδεμένο με το εργοστάσιο βιολογικού καθαρισμού, η οποία λόγω κάποιων αντικειμενικών προβλημάτων (υψομετρικές διαφορές, έλλειψη λυμάτων, κλπ) δημιουργεί συχνά βλάβες.
- Η διάβρωση του λιμένα.

Τα προβλήματα ρύπανσης εντοπίζονται κυρίως:

- Στο πέταμα κάθε λογής σκουπιδιών – μπάζα – παλαιά έπιπλα – είδη υγιεινής – ψυγεία – κουζίνες κλπ. σε κοινόχρηστους χώρους και ιδιαίτερα σε απόκρημνες περιοχές στα δάση του νησιού.
- Στα λύματα από κατοικίες, που δεν είναι συνδεδεμένα με το δίκτυο του ΒΙΟΚΑ.
- Στις βλάβες στο δίκτυο του ΒΙΟΚΑ.
- Στα εγκαταλελειμμένα οχήματα, μηχανήματα κλπ. σε κοινόχρηστους χώρους, δρόμους.
- Στη ρύπανση από τη λειτουργία των ιχθυοκαλλιεργητικών μονάδων.
- Στην εκτεταμένη χρήση φυτοφαρμάκων (ιδιαίτερα στην περιοχή του κάμπου της Τροιζηνίας) η οποία επιβαρύνει τον υδροφόρο ορίζοντα από τον οποίο υδρεύεται ο Πόρος.

Ο Πόρος αποτελεί τουριστικό προορισμό καθώς και τόπο εξοχικών κατοικιών, με αποτέλεσμα ο πληθυσμός να παρουσιάζει σημαντική εποχική αύξηση με αποτέλεσμα την αύξηση των παραγόμενων ποσοτήτων αποβλήτων. Η διακύμανση του πληθυσμού είναι τέτοια ώστε οι ποσότητες αποβλήτων ανά ημέρα να μεταβάλλονται εποχικά μεταξύ 5 και 27 τόνων κατά προσέγγιση, όπως παρουσιάζεται στη συνέχεια.

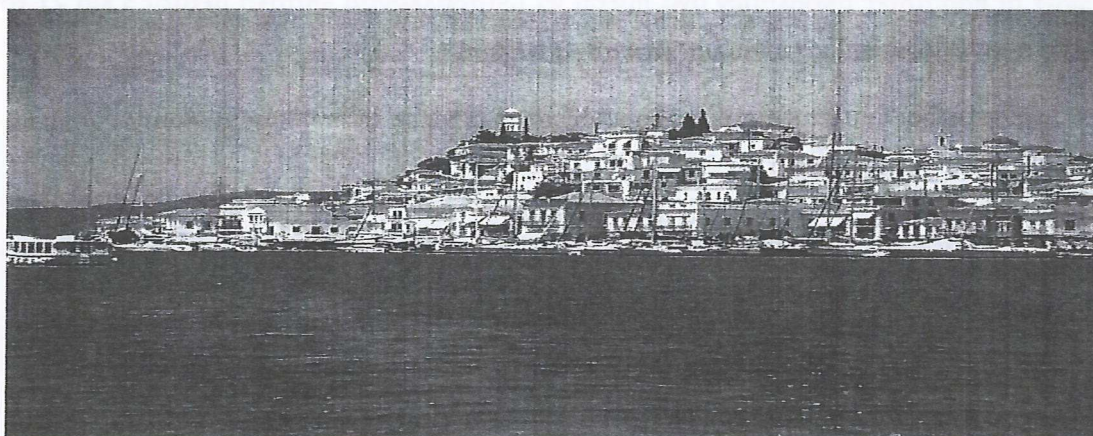
Οι περίοδοι του έτους που παρουσιάζεται διαφορετική πληθυσμιακή συγκέντρωση στο Δήμο Πόρου είναι οι εξής

- *Χειμερινή περίοδος* (Νοέμβριος - Μάρτιος), όπου ο μόνιμος πληθυσμός παράγει απόβλητα κυρίως στις οικίες
- *Τη μέση περίοδο* (Απρίλιος - Ιούνιος, Σεπτέμβριος - Οκτώβριος), κατά την οποία στον μόνιμο πληθυσμό προστίθεται ο πληθυσμός που διαθέτει εξοχικά και διαμένει στο νησί κυρίως τα τριήμερα κάθε εβδομάδας. Τα απόβλητα παράγονται κυρίως στις μόνιμες και εξοχικές οικίες
- *Την τουριστική περίοδο* (Ιούλιος - Αύγουστος): Ο πληθυσμός αποτελείται από τους μόνιμους κατοίκους και κατόχους εξοχικών μαζί με τους τουρίστες, οι οποίοι διαμένουν σε τουριστικά καταλύματα. Τα απόβλητα παράγονται σε οικίες, εστιατόρια -μπαρ, καταλύματα ενώ υπάρχουν και σημαντικές ποσότητες από τα σκάφη που αγκυροβολούν και παραμένουν στο λιμάνι του Πόρου.

5.3 Σημεία ειδικού ενδιαφέροντος που συσχετίζονται με το είδος αλλά και την ποσότητα των παραγομένων ΑΣΑ

Δεδομένου του τουριστικού χαρακτήρα του νησιού (κυκλοφορία, αφίξεις αναχωρήσεις και διαμονή επισκεπτών, διαμονή κατοίκων που διαθέτουν εξοχικά) τα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος που παρουσιάζουν αυξημένη συγκέντρωση των αποβλήτων, σύμφωνα και με τα παραπάνω, είναι:

Σημεία ενδιαφέροντος	Ροές αποβλήτων που παράγονται
Λιμάνι Πόρου	Οργανικά – πλαστικά-σύμμεικτα
Εστιατόρια- μπαρ	Οργανικά - πλαστικά -γυαλί - συσκευασίες, απόβλητα βρώσιμα έλαια
Ξενοδοχεία - λοιπά τουριστικά καταλύματα	Οργανικά - πλαστικά - ογκώδη - μπαταρίες -απόβλητα κατασκευών -ΑΗΗΕ, απόβλητα βρώσιμα έλαια
Δημόσιες υπηρεσίες	Χαρτί - μπαταρίες - ογκώδη - απόβλητα κατασκευών -ΑΗΗΕ
Σχολεία	Χαρτί - μπαταρίες – ογκώδη απόβλητα κατασκευών -ΑΗΗΕ
Χώροι πρασίνου	Απόβλητα πρασίνου (κλαδέματα

Για τον προσδιορισμό των επί μέρους δράσεων του Τοπικού Σχεδίου λαμβάνεται υπ' όψη :

- τη ζώνη λιμένος με σημείο συγκέντρωσης γκρι-μπλε κάδων.
- Τα περισσότερα ξενοδοχεία - τουριστικά καταλύματα είναι μικρού και μεσαίου μεγέθους και διεσπαρμένα σε όλο το νησί

- Η συλλογή πόρτα - πόρτα για τα οργανικά απόβλητα (απόβλητα κουζίνας) από σημεία συγκέντρωσης (ξενοδοχεία, εστιατόρια) δεν είναι εφικτή λόγω μεγάλου αριθμού και διασποράς σημείων καθώς και περιορισμών κυκλοφορίας οχημάτων στο νησί.
- Όσον αφορά τα λοιπά σημεία παραγωγής αποβλήτων (οικίες - εξοχικά) τα περισσότερα διαθέτουν ή έχουν πρόσβαση σε κήπο, συνεπώς είναι εφικτή η επί τόπου διαχείριση σε οικιακό επίπεδο.
- Οι Δημόσιες υπηρεσίες, τα σχολεία και τα super market βρίσκονται σε θέσεις τέτοιες ώστε να μπορούν να εξυπηρετηθούν από κεντρικά σημεία συλλογής (πράσινα σημεία συλλογής) που προτείνονται όπως παρουσιάζεται στη συνέχεια

5.4 των δράσεων συλλογικών ή ατομικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) όπως και του ΕΔΣΝΑ

Στα όρια του Δήμου Πόρου δεν εφαρμόζονται δράσεις του ΕΔΣΝΑ για συλλογή και διαχείριση ειδικών ρευμάτων αποβλήτων (π.χ. έντυπου χαρτιού). Εφαρμόζονται, όμως, Συστήματα διαλογής στην πηγή ανακυκλώσιμων αποβλήτων και λειτουργούν Συστήματα Εναλλακτικής διαχείρισης, ΕΑΑ/ΑΗΗΕ.

5.5 της υφιστάμενης υποδομής και του ανθρώπινου δυναμικού

Η υφιστάμενη υποδομή του Δήμου Πόρου σχετικά με τις εργασίες διαχείρισης απορριμμάτων είναι ανά κατηγορία:

Υπηρεσιακή δομή

Αριθμός	Μορφή απασχόλησης	Ειδικότητα
3	Μόνιμη	οδηγοί
5		Εργάτες καθαριότητας
2	Αορίστου χρόνου	οδηγός
2	Σύμβαση 8 μηνών	(εργάτες καθαριότητας) από Ιούλιο μέχρι Φεβρουάριο
2	Σύμβαση δύο μηνών	εργάτες καθαριότητας

Αριθμός απορριματοφόρων και τύπος

Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται από το Δήμο για τη συλλογή των αποβλήτων είναι:

Αριθμός	Κατηγορία
1	Μικρά απορριματοφόρα συλλογής χωρητικότητας 3,5 τόνων
8	Μεγάλα απορριματοφόρα μεταφοράς στο ΧΥΤΑ χωρητικότητας 14 τόνων

Αριθμός κάδων αποκομιδής απορριμμάτων.

Οι κάδοι που χρησιμοποιούνται από το Δήμο για την απόρριψη των αποβλήτων και τη συλλογή τους με τα απορριματοφόρα είναι:

Αριθμός	Τύπος	Χωρητικότητα
121	Κάδος απορριμμάτων	1000 lt
263	Κάδος απορριμμάτων	250lt
50	Ανακυκλώσιμες συσκευασίες- Μπλε κάδοι	1000lt
30	Ανακυκλώσιμες συσκευασίες- Μπλε κάδοι	240lt

5.6 Προσδιορισμός της ποσότητας και της σύνθεσης των παραγομένων ΑΣΑ

Η διακύμανση του πληθυσμού έχει ως αποτέλεσμα και την αντίστοιχη διακύμανση της παραγόμενης ποσότητας των ΑΣΑ. Για τον υπολογισμό της ποσότητας των αποβλήτων λαμβάνεται υπ' όψη ο συντελεστής που αναγράφεται στους σχετικούς πίνακες της Eurostat1 για το έτος 2013, δηλαδή 510 kg ανά κάτοικο το έτος ή 1,37 kg/κάτοικο/ημέρα. Η διακύμανση των αποβλήτων για τις αντίστοιχες περιόδους είναι:

Περίοδος του έτους	Παραγωγή δημοτικών αποβλήτων
2014	2.808,290tn
Ιούλιος - Αύγουστος (τουριστική περίοδος)	1.0711,800tn

Οι παραπάνω ποσότητες αφορούν στο σύνολο των αστικών στερεών αποβλήτων που παράγονται εντός του Δήμου στα οποία περιλαμβάνονται τα εξής ρεύματα:

- Σύμμεικτα απόβλητα
- Απόβλητα τροφίμων
- πράσινα απόβλητα από κήπους και πάρκα (κλαδέματα, φυτικά υπολείμματα)
- Απόβλητα Συσκευασιών
- Ανακυκλώσιμα και ογκώδη υλικά
- Απόβλητα φορητών σιτηλών
- Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού εξοπλισμού οικιακής προέλευσης

Όσον αφορά στη σύσταση των ΑΣΑ λαμβάνεται υπ' όψη η κατανομή που αναφέρεται στον Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Ιούλιος 2014). Στον επόμενο Πίνακα και Διάγραμμα παρουσιάζεται η διακύμανση όλων των κατηγοριών αποβλήτων σε κάθε περίοδο κατά τη διάρκεια του έτους στο Δήμο Πόρου.

Πίνακας 8: Ποιοτική σύσταση αστικών στερεών αποβλήτων	% (κ.β.)
Βιοαπόβλητα*	44,3 %
Απόβλητα συσκευασιών	15,5 %
Λοιπά ανακυκλώσιμα υλικά	33,3 %
Απόβλητα ηλεκτρικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού	1,2 %
Απόβλητα φορητών ηλεκτρικών σπηλών και συσσωρευτών	0,02%
Λοιπά ΑΣΑ	5,5 %
Σύνολο	100%

*οργανικά απόβλητα (απόβλητα κουζίνας κτλ) και απόβλητα κήπων και πάρκων (κλαδέματα)

5.7 Εκτίμηση κόστους υφιστάμενης διαχείρισης

Για την εκτίμηση του κόστους λαμβάνονται υπ' όψη στοιχεία από τον προϋπολογισμό του Δήμου (απολογιστικά στοιχεία 2014 - πρώτοι επτά μήνες του 2015). Επίσης, συνεκτιμώνται στοιχεία από την επί τόπου αξιολόγηση και την εμπειρία του εμπλεκόμενων προσωπικού (οδηγών, εργατών καθαριότητας και υπευθύνων). Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται τα απολογιστικά στοιχεία του 2015.

Συνολικές δαπάνες καθαριότητας	
Μισθοδοσία	277.265
Αποκομιδή/ Καθαριότητα κ/χ χώρων (εργολαβία)	+200.000
Μεταφορά προς ΧΥΤΑ Φυλής (περίπου)	+233.967
ΣΥΝΟΛΟ (περίπου)	710.000

Ανάλυση δαπανών μεταφοράς προς ΧΥΤΑ Φυλής	
Εισφορά ΕΔΣΝΑ	129.196
Καύσιμα	59.685

Εισιτήρια Πορθμείου	10.870
Συντήρηση οχημάτων	9.323
Ελαστικά (στρογγυλοποίηση)	8.000
Ανταλλακτικά οχημάτων	5.351
ΤΕΟΡΑΣΣ (στρογγυλοποίηση)	4.500
Οδοιπορικά οδηγών (στρογγυλοποίηση)	4.500
Αποζημιώσεις οδηγών	+2.542
ΣΥΝΟΛΟ (περίπου)	233.967

Παρατηρούμε ότι σημαντικό τμήμα του συνολικού κόστους αντιστοιχεί στο κόστος καυσίμων, καθώς αυτό σχετίζεται και με τη μεγάλη απόσταση του ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ από το νησί.

5.8 Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης

Όπως έχει ήδη σημειωθεί ο Δήμος Πόρου είναι ένας Δήμος με σημαντικές ιδιαιτερότητες κυρίως λόγω μεγάλης απόστασης από τους χώρους τελικής διάθεσης αποβλήτων αλλά και λόγω πολεοδομικών χαρακτηριστικών (μικροί δρόμοι, διεσπαρμένες κατοικίες και σημεία παραγωγής αποβλήτων, περιορισμοί στην κυκλοφορία οχημάτων) σε συνδυασμό με την μεγάλη προσέλευση κατά περιόδους επισκεπτών και την ανάλογη αύξηση του πληθυσμού. Επίσης, η ανακύκλωση και η διαλογή στην πηγή βρίσκονται σε αρχικό στάδιο. Συνέπεια όλων αυτών είναι το αυξημένο κόστος διαχείρισης και η αναποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης.

Οι ροές των αποβλήτων που διαχειρίζεται ο Δήμος στην παρούσα φάση είναι: Ανάμεικτα οικιακά απόβλητα, μικρή ποσότητα χωριστών συλλεγόμενων αποβλήτων συσκευασίας και χαρτιού, πράσινα απόβλητα (κλαδέματα), ογκώδη και οικοδομικά απόβλητα.

Για ανάμεικτα οικιακά απόβλητα συλλέγονται και μεταφέρονται με κατάλληλα οχήματα στον ΧΥΤΑ της ΟΕΔΑ Φυλής.

Μικρό ποσοστό των αποβλήτων συσκευασίας συλλέγεται σε κάδους που υπάρχουν σε διάφορα σημεία του νησιού και στη συνέχεια μεταφέρεται σε μεγαλύτερες εγκαταστάσεις ανακύκλωσης. Η διαχείριση των αποβλήτων γίνεται από ιδιώτη - εργολάβο.

Μικρή ποσότητα οικοδομικών και ογκωδών αποβλήτων καθώς και κλαδεμάτων που παράγονται από έργα του Δήμου συλλέγονται ενώ δεν εφαρμόζεται τακτικά συγκεκριμένη μέθοδος διαχείρισης.

Τα σκάφη που αγκυροβολούν στο λιμάνι του Πόρου παράγουν μεγάλη ποσότητα αποβλήτων.

Επίσης, δεν υπάρχουν αρκετοί χώροι στο νησί με μεγάλη έκταση στους οποίους να είναι δυνατή η αδειοδότηση εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων, όπως σταθμός μεταφόρτωσης, πράσινο σημείο, με εξαίρεση 2 μικρούς λατομικούς χώρους.

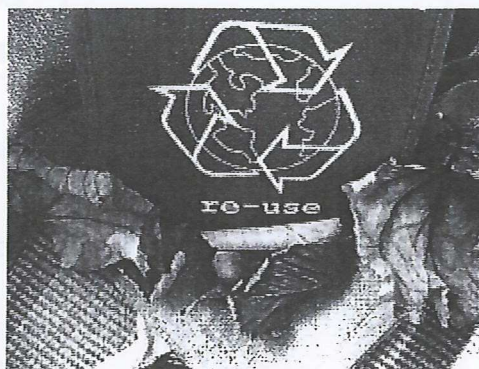
Οι δρόμοι του νησιού είναι μικροί και δεν επιτρέπουν την κίνηση μεγάλων απορριμματοφόρων και λοιπών οχημάτων μεταφοράς από τα σημεία συλλογής (πολλά από τα οποία βρίσκονται σε δύσβατες περιοχές) στους χώρους τελικής διάθεσης. Οι κοντινότεροι χώροι τελικής διάθεσης βρίσκονται σε μεγάλη απόσταση από τα σημεία παραγωγής των αποβλήτων ενώ απαιτείται και η μεταφορά μέσω θαλάσσης.

Το σύνολο σχεδόν των οικημάτων του νησιού είναι μικρές μονοκατοικίες με κήπους οπότε υπάρχει μεγάλη ποσότητα αποβλήτων πρασίνου.

Τα παραπάνω συνοψίζονται στον παρακάτω Πίνακα:

Τομέας	Προβλήματα και περιορισμοί	Δυνατότητες και ευκαιρίες
Διαχειριζόμενες ροές αποβλήτων	Μικρός βαθμό διαλογής στην πηγή με αποτέλεσμα να είναι μικρός και ο	> Εγκατάσταση ενός πράσινου σημείου σε χώρο ανενεργού λατομείου
	αριθμός των ροών διαχειριζομένων αποβλήτων	<p>κοντά στον αστικό ιστό (παλιό αμαξοστάσιο), καθώς και κατάλληλων μέσων συλλογής πολλαπλών ροών αποβλήτων (χαρτιού, οργανικών, γυαλιού, πλαστικού, συσκευασιών) σε λίγα σημεία ομαλώς κατανεμημένα στην έκταση του Δήμου</p> <p>> εφαρμογή Συστήματος οικιακής κομποστοποίησης</p> <p>> λειτουργία κεντρικής μονάδας κομποστοποίησης και διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών</p>
Εξοπλισμός συλλογής και	Ο διαθέσιμος εξοπλισμός	> Εγκατάσταση

<p>διαχείρισης</p>	<p>συλλογής αποτελείται από κάδους που δεν επαρκούν κατά την περίοδο αιχμής, ενώ η διάταξη τους δεν επιτρέπει τη συλλογή περισσότερων ροών αποβλήτων</p>	<p>συστημάτων συλλογής που επιτρέπουν τη διαλογή στην πηγή σε σημεία όπου στην παρούσα φάση δεν επαρκούν οι υφιστάμενοι κάδοι (μικρότερα πράσινα σημεία)</p> <p>σημεία)</p> <p>> Επιλογή μέσων συλλογής που δεν θα προκαλούν αισθητική υποβάθμιση και λειτουργικά προβλήματα και θα είναι συμβατά με το χαρακτήρα του νησιού</p>
<p>Χώροι/εγκαταστάσεις συλλογής και διαχείρισης/ διαχείριση και λειτουργία Δήμου</p>	<p>Δεν υπάρχουν στην παρούσα φάση χώροι και εγκαταστάσεις που να μπορούν να λειτουργήσουν σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές και τεχνικές προδιαγραφές με αποτέλεσμα το αυξημένο λειτουργικό κόστος</p>	<p>> Αδειοδότηση και κατασκευή μικρού αριθμού εγκαταστάσεων (μονάδα διαχείρισης και κεντρικό Πράσινο σημείο)</p> <p>> Μείωση κόστους με την εφαρμογή συστημάτων και εγκαταστάσεων διαλογής/ανακύκλωσης ώστε να μειωθεί σημαντικά η ποσότητα των αποβλήτων που μεταφέρονται εκτός νησιού για τελική διάθεση</p>

Σημειώνεται ότι σχεδιάζεται διαδημοτική συνεργασία για τη διαχείριση των αποβλήτων από το Δήμο Πόρου με το Δήμο Γαλατά.

6 Στόχοι

6.1 Γενικοί Στόχοι

6.1.1 Στόχοι σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

Οι στόχοι για την αποκεντρωμένη διαχείριση αποβλήτων του Δήμου Πόρου προκύπτουν λαμβάνοντας υπ' όψη:

- > τους στόχους που έχουν τεθεί σε εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο για τις ποσότητες διαχείριση αποβλήτων
- > τις δράσεις που χρειάζεται να αναληφθούν από το Δήμο προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα και να αναβαθμιστούν οι υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων
- > τις περιορισμούς και τις δυνατότητες που ανακύπτουν για την εφαρμογή των σχεδιαζόμενων δράσεων
- > τη μείωση του λειτουργικού κόστους
- > τη διατήρηση και την αύξηση κατά το δυνατόν της απασχόλησης
- > την ευαισθητοποίηση των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα

Σύμφωνα με τη νομοθεσία Νόμο 4042/2012 οι στόχοι για την χωριστή συλλογή των βιολογικών αποβλήτων είναι :

- Έως το 2015, κατ' ελάχιστον, 5% του συνολικού βάρους των βιολογικών αποβλήτων και
- έως το 2020, κατ' ελάχιστον, 10% του συνολικού βάρους των βιολογικών αποβλήτων.

Ακόμη, σύμφωνα με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων του ΥΠΕΚΑ (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014) τίθενται οι παρακάτω στόχοι ανά τομέα προτεραιότητας και υλικό:

1. Τομέα προτεραιότητας: Απόβλητα τροφίμων:

Εθνικός στόχος: Προώθηση της μείωσης της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων

2. Τομέα προτεραιότητας: Χαρτί:

Εθνικός στόχος: Προώθηση της μείωσης κατανάλωσης χαρτιού

3. Τομέα προτεραιότητας: Υλικά/ Απόβλητα συσκευασίας

4. Εθνικός στόχος: Προώθηση της μείωσης αποβλήτων συσκευασίας

Ρεύμα αποβλήτου	Έτος		Περιγραφή στόχου
Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΚΥΑ 29407/3508/2002)	2020		Μείωση αποβλήτων που οδηγούνται σε υγειονομική ταφή στο 35% κ.β. σε σχέση με τα επίπεδα παραγωγής του 1997 (*)
Βιοαπόβλητα (Ν. 4042/2012)	2015	5%	του συνολικού βάρους σε χωριστή συλλογή
	2020	40 %	
Ανακυκλώσιμα υλικά	2015		Καθιέρωση χωριστής συλλογής τουλάχιστον για χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό. Η χωριστή συλλογή σε λιγότερα ρεύματα υλικών αποβλήτων μπορεί να γίνεται μόνο εφόσον αυτό τεκμηριώνεται από άποψη περιβαλλοντική, τεχνική και οικονομική. Για τα Πράσινα Σημεία τα ρεύματα αποβλήτων θα είναι περισσότερα. Χρώμα κάθε ρεύματος πανελλαδικά. (πορτοκαλί γυαλί, κίτρινο χαρτί-χαρτόνι, κόκκινο πλαστικά-μέταλλα ή μπλε για μέταλλα, καφέ βιοαποδομήσιμα, πράσινο ή γκρι μεταλλικό σύμμεικτα.

4. Τομέα προτεραιότητας: Ηλεκτρικός και Ηλεκτρονικός εξοπλισμός (ΗΗΕ) / Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού εξοπλισμού

Εθνικός στόχος: Προώθηση της επαναχρησιμοποίησης ΗΗΕ

Επιπρόσθετα, οι ειδικοί στόχοι ανά ρεύμα αποβλήτων όπως καθορίζονται στο ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ του ΥΠΕΚΑ (Ιούνιος 2015) οι εξειδικευμένοι στόχοι για κάθε επιμέρους ρεύμα αποβλήτων είναι:

- Πλήρης εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης για τα ΑΣΑ.
- Θέσπιση των ακόλουθων ποσοτικών στόχων διαχείρισης των ΑΣΑ, ως

	2020	00% κ.β. προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση & ανακύκλωση με προδιαλογή τουλάχιστον για χαρτί,
--	------	--

μέταλλα, πλαστικό και γυαλί

(*) Τα πρώτα στοιχεία εκτίμησης ΒΑΑ για την Ελλάδα ήταν το 1997 και για το λόγο αυτό οι ποσότητες υπολογίζονται με βάση την παραγωγή ΒΑΑ 1997.

- Μικρής κλίμακας μονάδες επεξεργασίας υπολειμματικών σύμμεικτων, με σκοπό την περαιτέρω ανάκτηση.
- Κάλυψη του συνόλου της χώρας με υποδομές υγειονομικά ασφαλούς διάθεσης

Οι ποσοτικοί στόχοι για την ανάκτηση - ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασιών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, είναι οι ακόλουθοι κατ' ελάχιστον:

Απόβλητα συσκευασίας (ΚΥΑ 9268/469/2007)	Ανάκτηση	Ανακύκλωση	
		Min	Max
	60%	55%	80%
	Ελάχιστοι στόχοι ανακύκλωσης 60% κ.β. χαρτί -χαρτόνι 60% κ.β. γυαλί 50% κ.β. μέταλλα 22,5% κ.β. πλαστικά 15% κ.β. ξύλο		

Σημειώνεται ότι το νέο ΠΕΣΔΑ βρίσκεται σε διαδικασία έγκρισης σύμφωνα με την υπ' αριθμ 281/5.8.2015 απόφασή (2^η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ με βάση το άρθρο 35 του νόμου 4042/2012 για τον Εθνικό και Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων). Η τελική έγκριση του ΠΕΣΔΑ, θα γίνει με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου ως τα τέλη του Σεπτεμβρίου.

6.1.2 Στόχοι Τοπικού Σχεδίου

Λαμβάνοντας υπ' όψη τα παραπάνω οι στόχοι που θέτει ο Δήμος Πόρου στο πλαίσιο του Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων είναι:

Ποσότητες διαχείρισης

Κατηγορία υλικού	Τιμή στόχος	Ποσότητα κατά έτος
Βιοαπόβλητα	Χωριστή συλλογή -εκτροπή από υγειονομική ταφή	Αρχική Ποσότητα (για το έτος 2016) : 791 τόνοι

	50% το 2016 50% το 2017 55% το 2018 60% το 2019 60 % το 2020	
Απόβλητα συσκευασίας/ Ανακυκλώσιμα υλικά (ανάκτηση - ανακύκλωση)	Ανάκτηση/ ανακύκλωση 60% το 2016 65% το 2017 70% το 2018 75% το 2019 80% το 2020	Αρχική Ποσότητα (για το έτος 2016) : 1117 τόνοι

Δράσεις διαχείρισης

- Μείωση αποβλήτων που οδηγούνται σε υγειονομική ταφή ○
Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση & ανακύκλωση
- Καθιέρωση χωριστής συλλογής τουλάχιστον για χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό.
- Λειτουργία Πράσινου Σημείου
- Δράσεις ευαισθητοποίησης πολιτών. Υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης του κοινού και στοχευμένων ομάδων/ φορέων
- Λειτουργία μικρής κλίμακας μονάδας επεξεργασίας σύμμεικτων, με σκοπό την περαιτέρω ανάκτηση

Κόστος Διαχείρισης

- Μείωση κόστους διαχείρισης αποβλήτων

Παρεχόμενη υπηρεσία

Αύξηση της ικανοποίησης των πολιτών σε σχέση με την παρεχόμενη υπηρεσία

Τέλος, αναφορικά με τα σύμμικτα απορρίμματα, σημειώνεται ότι στόχος του παρόντος σχεδίου είναι η μείωση των ποσοτήτων τους, ως αποτέλεσμα των ανωτέρω δράσεων, και του κόστους μεταφοράς τους στον προβλεπόμενο από τον ΠΕΣΔΑ αποδέκτη τους εκτός του Δήμου Πόρου.

7 Ανάπτυξη δράσεων αποκεντρωμένης διαχείρισης αποβλήτων

Οι δράσεις που θα εφαρμοστούν από το Δήμο είναι οι παρακάτω:

7.1 Διαλογή στην πηγή οργανικών αποβλήτων

Ο Δήμος λαμβάνοντας υπ' όψη τους στόχους του Τοπικού Σχεδίου και τις ροές αποβλήτων που παράγονται στα όρια του θα εφαρμόσει τα εξής Συστήματα διαλογής στην πηγή:

Διαλογή στην Πηγή Οργανικών Αποβλήτων και οικιακή κομποστοποίηση

Προκειμένου να επιτευχθεί η μείωση των βιοαποβλήτων που οδηγούνται σε υγειονομική ταφή, μπορεί να προωθηθεί η διαλογή στην πηγή με δύο τρόπους:

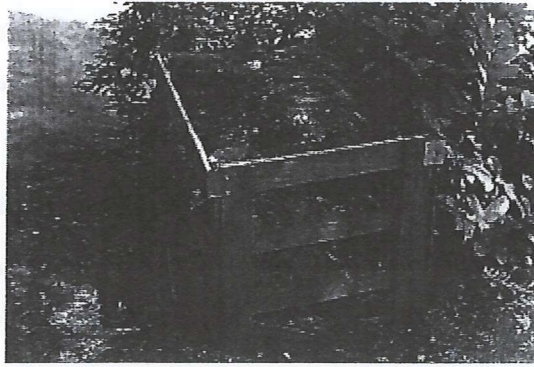
- ο στις οικίες με τη διανομή κάδων οικιακής κομποστοποίησης.

Η οικιακή κομποστοποίηση αποτελεί έναν αποτελεσματικό τρόπο μείωσης 70%-80% των οργανικών της κουζίνας και του κήπου (κλαδέματα, γκαζόν κτλ.).

Ειδικότερα, είναι δυνατή η προμήθεια και διανομή κάδων οικιακής κομποστοποίησης στο σύνολο των οικιών λαμβάνοντας υπ' όψη ότι όλες σχεδόν οι οικίες διαθέτουν ή έχουν πρόσβαση σε κήπους. Υπολογίζεται ότι για να καλυφθεί το μεγαλύτερο μέρος των οικιών απαιτείται η διανομή 1.300 κάδων οικιακής κομποστοποίησης χωρητικότητας 335 lt.

Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η εκτροπή υψηλού ποσοστού της ποσότητας των βιοαποβλήτων από την πρώτη περίοδο εφαρμογής του προγράμματος, δεδομένου ότι η οικιακή κομποστοποίηση είναι εύκολη στη λειτουργία της για τον πολίτη, ενώ παρέχει τη δυνατότητα για παραγωγή σημαντικής ποσότητας εδαφοβελτιωτικού υψηλής ποιότητας, το οποίο μπορεί να διατεθεί άμεσα στους κήπους και στα χωράφια των οικιών. Ένα νοικοκυριό παράγοντας κομπόστ καλής ποιότητας στην κατοικία του βελτιώνει την ποιότητα του χώματος του κήπου του ή των φυτών του και παράλληλα αποφεύγει το κόστος αγοράς αντίστοιχης ποσότητας φυτοχώματος.

- ο Διαλογή και Συλλογή βιοαποβλήτων από σημεία ειδικού ενδιαφέροντος (εστιατόρια, μπαρ, ξενοδοχεία)

Είναι δυνατή η προμήθεια και η εγκατάσταση κάδων συλλογής οργανικών αποβλήτων από εστιατόρια, μπαρ και ξενοδοχεία, δεδομένου ότι παράγεται μεγάλη ποσότητα ειδικά την περίοδο αιχμής (τουριστική περίοδο).

Η χωροθέτηση των κάδων θα γίνει με γνώμονα τη βέλτιστη κατανομή σε σχέση με τις θέσεις των σημείων παραγωγής των αποβλήτων (εστιατόρια, μπαρ, ξενοδοχεία), ενώ το μέγεθος τους θα είναι τέτοιο (μέχρι 3 m³) ώστε να επιτρέπει τη συλλογή τους από οχήματα του Δήμου σε κατάλληλη συχνότητα. Τα απόβλητα μετά τη συλλογή θα οδηγούνται στην κεντρική μονάδα διαχείρισης αποβλήτων (κομποστοποίησης, διαλογής).

Η πρωτογενής συλλογή και μεταφορά των αποβλήτων από τα σημεία παραγωγής θα γίνεται με σάκους μεγάλου μεγέθους από τους εργαζομένους, μετά από κατάλληλη ενημέρωση και επικοινωνία με το Δήμο.

Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες του Δήμου και για λόγους ασφαλείας μπορούν να εγκατασταθούν 7 κάδοι για τη συγκέντρωση των οργανικών αποβλήτων σε κατάλληλα σημεία. Οι κάδοι θα είναι κατάλληλης τεχνολογίας ώστε να είναι συμβατοί με κλασσικού τύπου διαξονικά ή τριαξονικά απορριμματοφόρα με κατάλληλη προσθήκη/εγκατάσταση στην οροφή της κιβωτάμαξας ενός υδραυλικού γερανού τύπου «παπαγάλου» με απλό γάντζο.

7.2 Διαλογή στην πηγή υλικών συσκευασίας και ανακυκλώσιμων - Λειτουργία πράσινου σημείου

Κάδοι συγκέντρωσης ανακυκλώσιμων υλικών

Σχεδιάζεται η εγκατάσταση συστημάτων συλλογής αποβλήτων συσκευασίας και ανακυκλώσιμων υλικών (πλαστικό, χαρτί, γυαλί) που θα αποτελούνται από διακριτούς κάδους, με τη δυνατότητα απόρριψης τριών ή τεσσάρων ρευμάτων αποβλήτων (χαρτί, πλαστικό, γυαλί, οργανικά).

Για να καλυφθούν οι ανάγκες, υπολογίζονται οι ποσότητες των ανακυκλώσιμων που θα εξυπηρετούνται από το εν λόγω Σύστημα με βάση τους στόχους του Σχεδίου, τη σύσταση των ΑΣΑ, τις εκτιμώμενες ποσότητες παραγομένων αποβλήτων κατά τις περιόδους αιχμής και την οργάνωση του δικτύου. Λαμβάνοντας υπ' όψη ότι η μεγαλύτερη ποσότητα από τα παραγόμενα απόβλητα συσκευασιών και ανακυκλώσιμων θα οδηγούνται στους αντίστοιχους κάδους, τότε απαιτείται η

προμήθεια 20 κάδων, οι οποίοι θα τοποθετηθούν σε 6 σημεία του Δήμου (κεντρικά σημεία που εξυπηρετούν τα σημεία παραγωγής, δηλαδή λιμάνι, ξενοδοχεία, μπαρ, εμπορικά καταστήματα και δημόσιες υπηρεσίες) ενώ είναι δυνατόν σε κοινά σημεία να τοποθετούνται και οι κάδοι των οργανικών.

Από τα σημεία συλλογής τα ανακυκλώσιμα απόβλητα θα συλλέγονται με οχήματα του Δήμου και θα οδηγούνται για προσωρινή αποθήκευση και για περαιτέρω διαλογή εφόσον απαιτείται στη μονάδα διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης κομποστοποίησης) του Δήμου στη θέση «Βρυσούλα». Για την αξιοποίηση και χρησιμοποίηση του εν λόγω χώρου, ο οποίος δεν τυγχάνει της ιδιοκτησίας του Δήμου, απαιτείται σχετική παρέμβαση της Πολιτείας.

Δημιουργία πράσινου σημείου

Σχεδιάζεται η δημιουργία πράσινου σημείου από το Δήμο Πόρου, δηλαδή ενός χώρου όπου θα είναι δυνατή η παράδοση άχρηστων υλικών (ογκώδη, ανακυκλώσιμα) από τους πολίτες σε θέση η οποία δεν θα βρίσκεται σε μεγάλη απόσταση από το σύνολο των κατοικιών. Το πράσινο σημείο προτείνεται να δημιουργηθεί εντός ενός εκ των δυο λατομείων.

Ο εν λόγω χώρος θα χωρίζεται σε ξεχωριστά τμήματα όπου θα τοποθετούνται τα διαφορετικά είδη των υλικών. Επίσης, εντός του χώρου θα βρίσκονται τα κατάλληλα μέσα αποθήκευσης για κάθε υλικό. Τα υλικά που θα δέχεται το πράσινο σημείο και τα αντίστοιχα μέσα συλλογής είναι:

Υλικό	Μέσο συλλογής
άχρηστα αντικείμενα (π.χ. παλιά έπιπλα, είδη υγιεινής, υλικά που έχουν προκύψει από κατεδαφίσεις ή ανακαινίσεις)	1 Container
παιχνίδια, ρούχα	μικρά container
ανακυκλώσιμα υλικά (χαρτί, πλαστικό, ξύλο, γυαλί)	μικρά container κάδοι
Συσκευασίες	container ή κάδοι
Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού	1 Container
Απόβλητα βρώσιμα έλαια (τηγανέλαια)	2 δεξαμενές

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός που απαιτείται είναι ένα κλαρκ για τη μεταφορά των μέσων προσωρινής αποθήκευσης. Το προσωπικό που είναι απαραίτητο για τη λειτουργία του πράσινου σημείου είναι:

- 1 εργάτης
- 1 χειριστής κλαρκ

Οι εργαζόμενοι στο πράσινο σημείο θα πρέπει να φροντίζουν ώστε οι πολίτες που το επισκέπτονται να εξυπηρετούνται κατά την παραμονή τους ενώ θα πρέπει να είναι κατά το δυνατόν εμφανή τα σημεία.

Τα υλικά μετά την παραλαβή τους θα πρέπει να τοποθετούνται άμεσα στα κατάλληλα μέσα προσωρινής αποθήκευσης, ενώ θα πρέπει να μεταφέρονται από εκεί το συντομότερο στη μονάδα διαχείρισης αποβλήτων του Δήμου ή σε άλλες εγκαταστάσεις περεταίρω διαχείρισης.

Σημειώνεται ότι ο Δήμος θα φροντίζει ώστε υλικά, τα οποία είναι δυνατόν να επαναχρησιμοποιηθούν (παλιά βιβλία, έπιπλα, παιχνίδια, ρούχα) να προωθούνται κατάλληλα σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες και δράσεις της περιοχής (π.χ. ρούχα ή έπιπλα σε άπορους). Εφόσον είναι εφικτό και απαραίτητο θα υπάρχει η δυνατότητα για τη μικρή επιδιόρθωση ή επισκευή τους (π.χ. παλιά έπιπλα και παιχνίδια) ώστε να μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν. Τέλος, είναι δυνατόν κάποια υλικά να έχουν διαφορετική χρήση (π.χ. παλιά ρούχα ως υλικά καθαρισμού ή απορροφητικά υλικά).

Τα απόβλητα έλαια θα πωλούνται σε μονάδες ανακύκλωσης (παραγωγής βιοντίζελ, σαπυνοποιία).

Σημειώνεται ότι το πράσινο σημείο συλλογής δεν απαιτεί ειδική αδειοδότηση (έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων) εφόσον πρόκειται για σημείο πρωτογενούς συλλογής και δεν πραγματοποιείται καμία περεταίρω εργασία (π.χ. τεμαχισμός ή συμπίεση).

7.3 Λειτουργία μονάδας διαχείρισης αποβλήτων

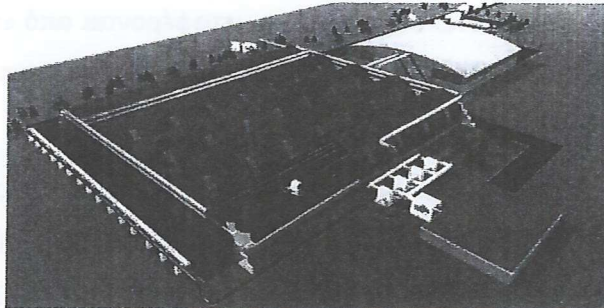
7.3.1 Γενικά

Η μονάδα αυτή προτείνουμε να λειτουργήσει στο ανενεργό λατομείο.

Στη μονάδα αυτή θα πραγματοποιείται:

- παραλαβή του προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων από εστιατόρια, ξενοδοχεία, μπαρ, σκάφη
- παραλαβή κλαδεμάτων και λουπών αποβλήτων πράσινου από δημόσιους χώρους

- παραλαβή σύμμεικτων αποβλήτων και διαλογή δυνητικά χειρωνακτικά αυτών ώστε να ανακτώνται ανακυκλώσιμα υλικά (οργανικό κλάσμα)
- τεμαχισμός κλαδεμάτων και λοιπών αποβλήτων πρασίνου
- παραλαβή των προδιαλεγμένων ανακυκλώσιμων αποβλήτων από τα σημεία συγκέντρωσης και το πράσινο σημείο και συσκευασιών
- διαλογή ανακυκλώσιμων υλικών εφόσον απαιτείται και συμπίεση ώστε να επιτυγχάνεται μείωση όγκου και η περισσότερο οικονομική αποστολή τους
- κομποστοποίηση οργανικών αποβλήτων και παραγωγή εδαφοβελτιωτικού

Ως χώρος για την εγκατάσταση της μονάδας διαχείρισης προτείνεται ο χώρος αυτός, δεδομένου ότι οι προηγούμενες χρήσεις είναι συναφείς ενώ θα είναι ευκολότερη η αποκατάσταση του χώρου λόγω απευθείας διάθεσης του παραγόμενου εδαφοβελτιωτικού.

7.3.2 Τμήμα κομποστοποίησης

Ειδικότερα θα λαμβάνουν χώρα οι παρακάτω εργασίες:

Προεπεξεργασία αποβλήτων

Τα προδιαλεγμένα βιοαπόβλητα θα τροφοδοτούνται σε ταινία χειρωνακτικού ανοίγματος σάκων, προκειμένου να αποχωριστούν τις σακούλες. Τα σύμμεικτα θα τροφοδοτούνται επίσης στην ταινία διαλογής από όπου θα απομακρύνονται τα μη ισοποικοδομήσιμα υλικά (πλαστικό, μέταλλα, χαρτί, γυαλί, λοιπά αντικείμενα). Το υπόλειμμα θα αποθηκεύεται προσωρινά σε κατάλληλα μέσα και θα οδηγείται σε εγκαταστάσεις τελικής διάθεσης.

Ακολούθως το οργανικό κλάσμα μαζί με τα απόβλητα πρασίνου θα οδηγείται σε σπαστήρα, όπου τα υλικά θα τεμαχίζονται και στη συνέχεια θα εναποτίθενται σε χώρο προσωρινής αποθήκευσης/μείξης.

Κομποστοποίηση (Αερόβια Βιολογική Επεξεργασία)

Το οργανικό κλάσμα θα οδηγείται για αερόβια επεξεργασία σε κλειστό τούνελ κατάλληλων διαστάσεων. Περιφερειακά από 3 πλευρές το τούνελ ορίζεται από τοιχία οπλισμένου σκυροδέματος και στην επάνω πλευρά καλύπτεται με ύφασμα ειδικού τύπου. Με την αερόβια επεξεργασία θα επιτυγχάνεται απομάκρυνση της υγρασίας και περαιτέρω βιολογική αποδόμηση του υλικού. Η αερόβια επεξεργασία εντός των τούνελ θα λαμβάνει χώρα σε ελεγχόμενες συνθήκες οξυγόνου θερμοκρασίας και υγρασίας και το υλικό θα υφίσταται εντατική ζύμωση για περίπου 2-3 εβδομάδες. Ο αερισμός του υλικού θα γίνεται από ειδικά αεριζόμενο δάπεδο, το οποίο θα φέρει στο μέσον εγκιβωτισμένο σωλήνα, που θα τροφοδοτείται με αέρα από αεροσυμπιεστή. Τυχόν στραγγίσματα θα συλλέγονται σε δεξαμενή και από εκεί μεταφέρονται με αντλία και θα χρησιμοποιούνται στη διαβροχή του οργανικού υλικού ή θα διατίθενται σε μονάδα επεξεργασίας λυμάτων.

Ωρίμανση

Μετά την εντατική ζύμωση 2-3 εβδομάδων το επεξεργασμένο υλικό θα μεταφέρεται σε ημι - στεγασμένο χώρο για ωρίμανση και θα παραμένει εκεί επιπλέον μέχρι 2 μήνες. Το υλικό παραμένει για μικρό διάστημα καλυμμένο από ειδικό κάλυμμα ενώ θα διαβρέχεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και θα αναδεύεται.

Ραφινάρισμα - εξευγενισμός υλικού

Μετά την ωρίμανση του υλικού πραγματοποιείται ραφινάρισμα μέσω κόσκινου (τύπου trammel ή δονούμενου).

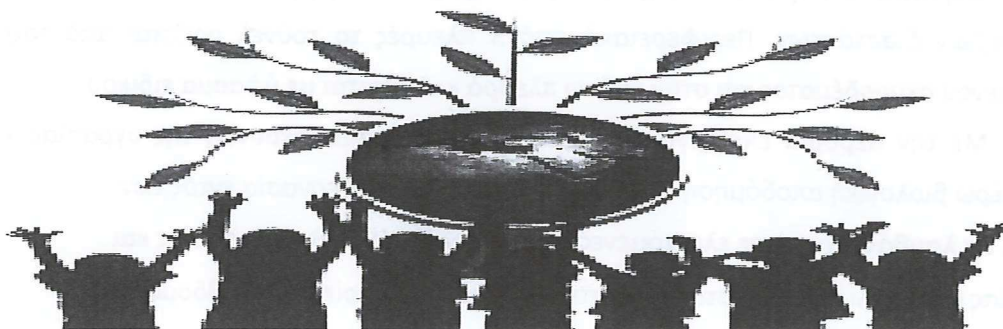
Διάθεση τελικού προϊόντος

Τα παραγόμενα υλικά μετά την ολοκλήρωση όλων προαναφερθέντων φάσεων είναι σχεδόν άοσμο ή αναδίδει οσμή βρεγμένου χώματος. Από αυτό θα λαμβάνεται δείγμα το οποίο θα αποστέλλεται σε διαπιστευμένο εργαστήριο προς έλεγχο ώστε να εξεταστούν παράμετροι ποιότητας.

Το παραγόμενο υλικό θα είναι κατάλληλο για χρήση:

- ως βελτιωτικό εδάφους και για παρασκευή υποστρωμάτων (*ανάπτυξη καλλωπιστικών φυτών, θάμνων, δέντρων*) σε χώρους πρασίνου του Δήμου πάρκα, νησίδες, πλατείες κλπ) ή καλλιέργειες
- για διαμόρφωση ή αποκατάσταση τοπίου και διαμόρφωσης πρανών - πλατών σε αναδασώσεις, δενδροστοιχίες, πάρκα.

- ως υλικό επικάλυψης σε εργασίες αποκατάστασης ΧΑΔΑ

Σημειώνεται ότι εφόσον το προϊόν θα προέρχεται από προδιαλεγμένο οργανικό κλάσμα θα μπορεί να χρησιμοποιείται σε διάφορων ειδών καλλιέργειες συμπεριλαμβανομένων προϊόντων της τροφικής αλυσίδας, κατόπιν σχετικού ποιοτικού ελέγχου.

Ο εξοπλισμός του τμήματος κομποστοποίησης θα είναι:

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ Ε=ΟΠΛΙΣΜΟΥ
1.	Αεροσυμπιεστής
2.	Σπαστήρας
3.	Τεμαχιστής
4.	Κόσκινο
5.	Ταινία Ανοίγματος Σάκων και διαλογής
	Κλαρκ
7.	Φορτωτής

Το προσωπικό που θα χρησιμοποιείται θα είναι

- ένας χειριστής περονοφόρου
- ένας χειριστής φορτωτή
- 2 εργάτες
- 1 υπεύθυνος εγκατάστασης

Η μέγιστη δυναμικότητα του τμήματος κομποστοποίησης (τη θερινή περίοδο) θα είναι 7 τόνοι, ενώ στην περίπτωση που θα διαχειρίζεται και σύμμεικτα θα είναι 20 τόνοι περίπου.

7.3.3 Τμήμα διαλογής και επεξεργασίας ανακυκλώσιμων υλικών

Στο τμήμα αυτό θα λαμβάνουν χώρα οι παρακάτω εργασίες:

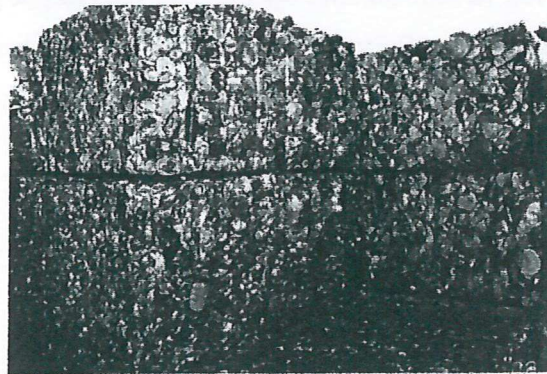
Χειρωνακτική Διαλογή ανακυκλώσιμων υλικών

Η διαλογή θα λαμβάνει χώρα σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο. Εφόσον απαιτηθεί μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά στο τμήμα αυτό η ταινία του τμήματος κομποστοποίησης και το άνοιγμα των σάκων να γίνεται σε άλλο χώρο.

Τα υλικά θα διαχωρίζονται ανά είδος (ξύλο, γυαλί, χαρτί, πλαστικό, μέταλλα).

Συμπίεση υλικών

Το χαρτί, το πλαστικό και το αλουμίνιο θα οδηγούνται σε πρέσα όπου θα συμπιέζονται σχηματίζοντας δέματα.

Αποθήκευση υλικών

Τα υλικά θα τοποθετούνται προσωρινά σε κατάλληλα μέσα και από εκεί θα διατίθενται σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης. Είναι δυνατόν η δραστηριότητα αυτή να αποφέρει κέρδος στο Δήμο, δεδομένου ότι τα υλικά που ανακτώνται μπορούν να πωληθούν στις εν λόγω εγκαταστάσεις.

Ο εξοπλισμός του τμήματος αυτού θα είναι:

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
1.	Πρέσα
2.	Ταινία διαλογής
3.	1 Περονοφόρο

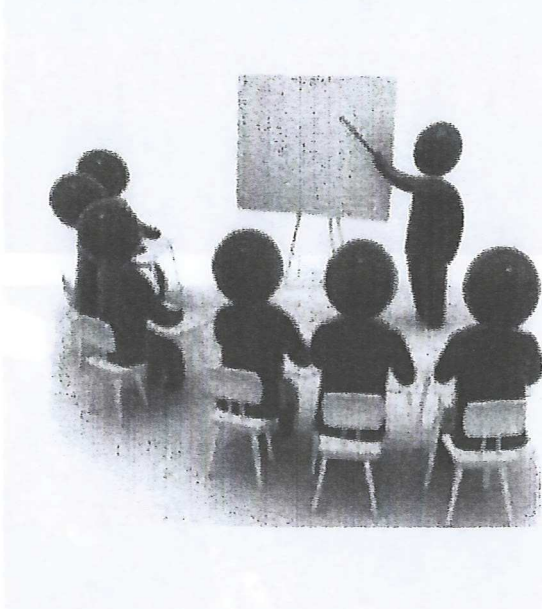
Το προσωπικό που χρειάζεται είναι:

- ένας χειριστής περονοφόρου
- 3 εργάτες
- 1 υπεύθυνος εγκατάστασης (κοινός με το τμήμα κομποστοποίησης)

Η μέγιστη δυναμικότητα του τμήματος διαλογής και επεξεργασίας ανακυκλώσιμων (τη θερινή περίοδο) θα είναι 9 τόνοι.

7.3.4 Δράσεις ευαισθητοποίησης - εκπαίδευσης - ενημέρωσης

Ο Δήμος προκειμένου να εξασφαλίσει την επιτυχία της εφαρμογής των σχεδιαζόμενων δράσεων στο πλαίσιο του Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης αναγνωρίζει την ανάγκη για την παροχή σχετικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης στους πολίτες.

Ειδικότερα, απαιτείται οι πολίτες του Δήμου Πόρου και οι επισκέπτες να αναγνωρίσουν τις απαιτήσεις, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οφέλη του συστήματος διαχείρισης αποβλήτων που καλείται να εφαρμόσει ο Δήμος ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι.

Η επιτυχία του νέου μοντέλου διαχείρισης είναι συνάρτηση του βαθμού αποδοχής και συμμετοχής των πολιτών. Έτσι, ειδικότερα θα προγραμματιστούν και θα πραγματοποιηθούν:

- Ανοιχτά σεμινάρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης πολιτών, μαθητών και στελεχών τοπικής αυτοδιοίκησης σε θέματα σχετικά με :
  - ανάκτηση, ανακύκλωση, εναλλακτική διαχείριση, προδιαλογή (διαλογή στην πηγή) των υλικών.
  - οφέλη από την αποκεντρωμένη διαχείριση αποβλήτων

- κομποστοποίηση αποβλήτων
- μείωση αποβλήτων και επαναχρησιμοποίηση υλικών
- Έκδοση και διανομή ενημερωτικού υλικού σχετικά με
  - οικιακή κομποστοποίηση (χρήση κάδου, υλικά που κομποστοποιούνται, τεχνικές, χρήση τελικού προϊόντος)
  - Πληροφορίες για τις θέσεις των σημείων συλλογής αποβλήτων, του πράσινου σημείου και της μονάδας διαχείρισης αποβλήτων στο Δήμο Πόρου και οδηγίες για τη χρήση των μέσων συλλογής
- Εγκατάσταση και λειτουργία κέντρου παροχής πληροφοριών και ενημέρωσης των πολιτών και επισκεπτών σε σημείο κεντρικό του Δήμου. Στον χώρο αυτόν θα βρίσκεται διαθέσιμο το ενημερωτικό υλικό, ενώ είναι δυνατόν να απασχολούνται εργαζόμενοι για την παροχή των πληροφοριών.

Σημειώνεται ότι οι δράσεις εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης θα πρέπει να ξεκινήσουν παράλληλα με την υλοποίηση και των λοιπών δράσεων, ώστε να προηγούνται της εφαρμογής των συστημάτων στα οποία συμμετέχουν οι πολίτες. Έτσι θα διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα, η ορθή λειτουργία αυτών και η επίτευξη των στόχων του Σχεδίου. Συνεπώς θα πρέπει να δρομολογηθούν την πρώτη περίοδο, γεγονός που λαμβάνεται υπ' όψη στην ανάλυση στη συνέχεια

8 Ανάλυση κόστους - οφέλους προτεινόμενων δράσεων

8.1 Γενικά - Δεδομένα - Παραδοχές

Για την ανάλυση κόστους οφέλους των δράσεων του Τοπικού Σχεδίου

παρουσιάζονται τα παρακάτω:

- εκτίμηση κόστους επένδυσης
- εκτίμηση λειτουργικού κόστους και σύγκριση των εναλλακτικών (υφιστάμενη και προτεινόμενη κατάσταση) με τον υπολογισμό της αντίστοιχης εξοικονόμησης

Τα λειτουργικά κόστη και η αντίστοιχη εξοικονόμηση παρουσιάζονται για τα επόμενα χρόνια ανά έτος, ώστε να ληφθεί υπ' όψη:

- η εξέλιξη των στόχων του ΤΣΔ και η μεταβολή των ποσοτήτων διαχείρισης
- η μεταβολή των επί μέρους μεγεθών (ειδικό τέλος διάθεσης αποβλήτων, κόστη που παρουσιάζονται κατά περιόδους και όχι συνεχώς όπως αυτά που αφορούν στις δράσεις ευαισθητοποίησης)

Οι παραδοχές και τα δεδομένα που λαμβάνονται υπόψη είναι:

- ο Τα κόστη ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης κατανέμονται τα δύο πρώτα χρόνια της περιόδου εφαρμογής του Σχεδίου, αφού υπάρχει ανάγκη να εφαρμοστούν οι εν λόγω δράσεις στην αρχή της περιόδου
- ο Τα έξοδα των μελετών επίσης τοποθετούνται στα πρώτα δύο χρόνια, καθώς αφορούν στα έργα που πρόκειται να γίνουν αρχικά.
  - ο Η μεταφορά των υλικών που θα ανακτώνται σύμφωνα με τις προτεινόμενες δράσεις θα αυξάνει το διαχειριστικό κόστος μόνο για τα ανακυκλώσιμα υλικά. Αυτό συμβαίνει γιατί το προϊόν της κομποστοποίησης θα διατίθεται εντός του νησιού, ενώ η πώληση των ανακυκλώσιμων υλικών μπορεί να απαιτεί τη μεταφορά τους με τα οχήματα του Δήμου. Είναι δυνατή και η πώληση τους στον τόπο παραγωγής αλλά αυτό μπορεί να επηρεάζει την τιμή πώλησης.
- ο Ο πληθυσμός και κατά συνέπεια οι ποσότητες των αποβλήτων θεωρούνται αμετάβλητες τα επόμενα έτη, γεγονός άλλωστε που συσχετίζεται και με την οικονομική κρίση που οπωσδήποτε επηρεάζει την κατανάλωση και την παραγωγή αποβλήτων.
- ο Οι στόχοι ανάκτησης των αποβλήτων έχουν τεθεί λαμβάνοντας υπ' όψη τις δυσκολίες στην εφαρμογή των προγραμμάτων Διαλογής στην πηγή ανάλογα και με την κατηγορία του σημείου συλλογής (π.χ. εστιατόρια και ξενοδοχεία όπου παράγονται και μεγάλες ποσότητες αποβλήτων τροφίμων). Αντίθετα στα ανακυκλώσιμα υλικά ήδη έχει καλλιεργηθεί συνείδηση ανακύκλωσης στην ελληνική κοινωνία, δεδομένης της πολύχρονης λειτουργίας των Συστημάτων ανακύκλωσης (μπλε κάδοι).

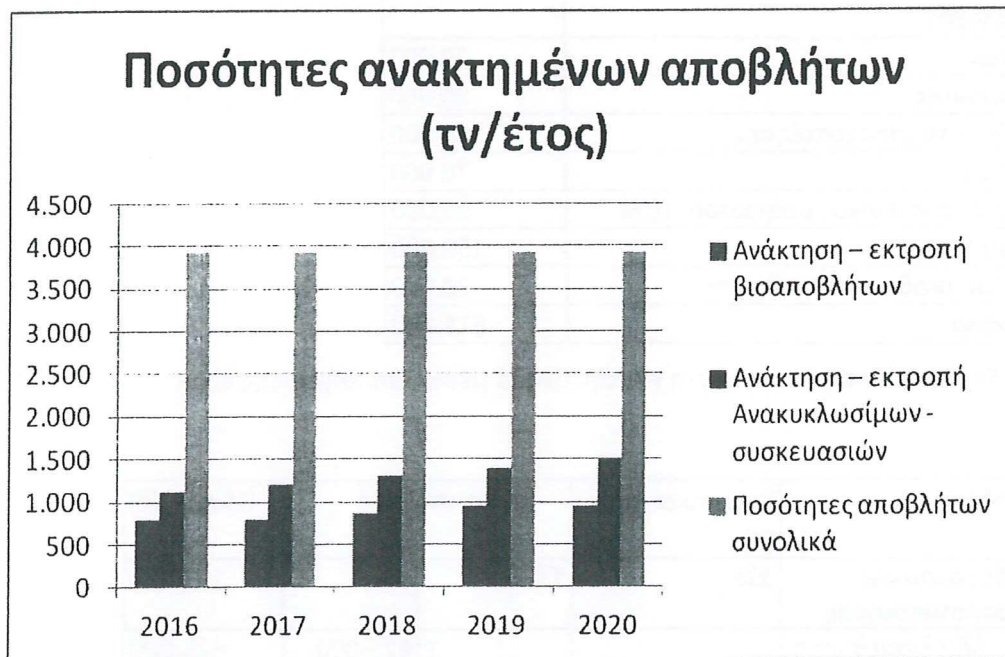
Τα υπόλοιπα δεδομένα παρουσιάζονται στη συνέχεια κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

8.2 Μεταβολή ποσοτήτων αποβλήτων

Οι ποσότητες των διαχειριζομένων αποβλήτων για τα επόμενα έτη 2016-2021 (θεωρείται ο πληθυσμός αμετάβλητος τα επόμενα έτη) καθώς και οι ποσότητες ανάκτησης σύμφωνα και με τους στόχους του ΤΣΔ είναι

Έτος	Ποσότητες (τν/έτος)	Ανάκτηση - εκτροπή βιοαποβλήτων (τν/έτος)	Ανάκτηση - εκτροπή Ανακυκλωσίμων - συσκευασιών (τν/έτος)
2016	2.800	0	300
2017	2.800	600	1.000

2018	2.800	800	1.000
2019	2.800	1.000	1.000
2020	2.800	1.100	1.000
2021	2.800	1.100	1.000

8.3 Κόστη επένδυσης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα κόστη επένδυσης (κατά προσέγγιση) τα οποία περιλαμβάνουν:

- Κόστος κατασκευής μονάδας διαχείρισης
- Κόστος δημιουργίας Πράσινου Σημείου
- Κόστος αγοράς μέσω αποθήκευσης (υπόγειων κάδων, κάδων οικιακής κομποστοποίησης, κάδων πράσινου σημείου)
  - Μελέτες (Σύνταξη Τοπικού Σχεδίου, Αδειοδοτήσεις εγκαταστάσεων)
- Κόστη δράσεων ευαισθητοποίησης - ενημέρωσης

Αναλυτικά το κόστος επένδυσης για τη μονάδα διαχείρισης αποβλήτων παρουσιάζεται στον επόμενο Πίνακα (μέσες τιμές με βάση εμπειρικά στοιχεία):

Είδος	Τιμή (€)
Αεροσυμπιεστής	20.000

Σπαστήρας	40.000
Τεμαχιστής	30.000
Κόσκινο	25.000

Ταινία Ανοίγματος Σάκων και διαλογής	30.000
Κλαρκ	20.000
Φορτωτής	30.000
τούνελ κομποστοποίησης	100.000
πρέσα	70.000
κτιριακά (οικίσκος στέγαστρο) Η/Μ	90.000
έργα Π.Μ.	150.000
Κάδοι αποθήκευσης υλικών	20.000
Σύνολο	625.000

Επίσης τα επί μέρους κόστη για την αγορά μέσων αποθήκευσης είναι

Υποδομή	Χωρητικότητα (lt)	ποσότητα	Τιμή	Κόστος (€)
Κάδοι οικιακής κομποστοποίησης	335	1300	89	115.700
Μονάδα διαχείρισης		1	625.000	625.000
Πράσινο σημείο (κτιριακά - μέσα αποθήκευσης)		1	50.000	50.000
υπόγειοι κάδοι οργανικών	3000	7	13000	91.000
υπόγειοι κάδοι ανακύκλωσης	3000	20	13000	260.000
Δεξαμενές αποθήκευσης αποβλήτων βρώσιμων ελαίων (τηγανελαίων)	2000	2	275	550
Σύνολο				1.142.250
Δράσεις ευαισθητοποίησης - ενημέρωσης				20.000
Μελέτες				20.000

Λαμβάνεται υπ' όψη ότι για τις εργασίες συλλογής δεν απαιτείται επιπλέον αγορά οχημάτων συλλογής ή άλλου εξοπλισμού πέραν του παραπάνω, δεδομένου ότι ο Δήμος διαθέτει ήδη οχήματα συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων. Επιπρόσθετα, ο Δήμος διαθέτει ήδη συμβατικούς κάδους συλλογής και δεν παρουσιάζεται η ανάγκη για αγορά περισσότερων.

Σημειώνεται ότι είναι δυνατόν λόγω της εποχικότητας των ποσοτήτων παραγωγής αποβλήτων καθώς και της εξέλιξης των ανακτώμενων ποσοτήτων, οι οποίες ξεκινούν από χαμηλότερα επίπεδα τα πρώτα χρόνια, οι δράσεις του Τοπικού Σχεδίου να εφαρμοστούν τμηματικά με συνέπεια την ευνοϊκότερη κατανομή των εξόδων για το Δήμο.

8.4 Λειτουργικά Έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα που υπεισέρχονται στην αξιολόγηση των δράσεων θα είναι:

- Κόστη λειτουργίας μονάδας διαχείρισης
- Κόστη λειτουργίας Πράσινου Σημείου
- Αποσβέσεις εξοπλισμού και εγκαταστάσεων
- Κόστη συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων
- Κόστη διάθεσης αποβλήτων

Λαμβάνονται υπ' όψη συντελεστές απόσβεσης ίσοι με 10% (Ν.4110/2013). Όσον αφορά στα λειτουργικά έξοδα της μονάδας διαχείρισης και του πράσινου σημείου, αυτά περιλαμβάνουν:

- Κόστος προσωπικού
- Κόστος ενεργειακής κατανάλωσης
- Κόστος καυσίμων - λιπαντικών
- Κόστος συντήρησης

Το κόστος προσωπικού υπολογίζεται θεωρώντας ότι λόγω μείωσης των δρομολογίων μειώνεται και η ανάγκη σε οδηγούς και εργάτες καθαριότητας. Συνεπώς είναι δυνατόν με ανακατανομή του υπάρχοντος προσωπικού του Δήμου να καλυφθεί μέρος των αναγκών. Το προσωπικό που θα απαιτηθεί επιπλέον για τη λειτουργία της μονάδας διαχείρισης και του Πράσινου σημείου είναι 2 χειριστές, 2 εργάτες καθαριότητας και ένας υπεύθυνος εγκατάστασης.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι εκτός περιόδων αιχμής οι ανάγκες μειώνονται κατά 50%, τότε το επιπλέον προσωπικό χρειάζεται κατά κύριο λόγο την περίοδο αιχμής. Για λόγους ασφάλειας θεωρούμε ότι χρειάζεται τη μισή περίοδο του έτους. Συνεπώς, το επιπλέον ετήσιο κόστος προσωπικού υπολογίζεται σε 60.000 περίπου, το οποίο παρουσιάζεται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

Εργαζόμενος	Αριθμός	Μισθολογικό κόστος (€)
χειριστής	2	1.830

εργάτης καθαριότητας	2	1.480
υπεύθυνος εγκατάστασης	1	2.100
Σύνολο		60.000 (120.000 x 0,5 του έτους)

Σημειώνεται ότι όπως έχουμε αναφέρει, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Νόμου 4042/2012, οι Δήμοι που δεν θα κάνουν προεπεξεργασία αποβλήτων από 1-1-2014 επιβαρύνονται με ειδικό τέλος (35) € ανά τόνο διατιθέμενων αποβλήτων, το οποίος αυξάνεται ετησίως κατά πέντε (5) € ανά τόνο έως το ποσό των 60 € ανά τόνο.

Συνεπώς, το συγκεκριμένο κόστος και τα λειτουργικά συνολικά είναι μεταβλητά ανά έτος και παρουσιάζονται στον επόμενο Πίνακα.

Τα λοιπά λειτουργικά (μονάδα διαχείρισης και πράσινο σημείο) είναι:

Κατηγορία	Κόστος (€)
Κόστος ενέργειας και λοιπά έξοδα	15.000
Κόστος καυσίμων και συντήρησης	30.000
Σύνολο	45.000

Έτος	Λειτουργία μονάδας διαχείρισης και Πράσινου Σημείου	Αποσβέσεις εξοπλισμού και εγκαταστάσεων	Διάθεση αποβλήτων σε ΧΥΤΑ (€/τόνο)
2016	105.000	114.225	80 (ειδικό τέλος 35 €/τόνο)
2017	105.000	114.225	85 (ειδικό τέλος 40€/τόνο)
2018	105.000	114.225	90 (ειδικό τέλος 45 €/τόνο)
2019	105.000	114.225	95 (ειδικό τέλος 50 €/τόνο)
2020	105.000	114.225	100 (ειδικό τέλος 55 €/τόνο)
2021	105.000	114.225	105 (ειδικό τέλος 60 €/τόνο)

8.5 Έσοδα

Τα έσοδα θα προκύπτουν από την πώληση ανακυκλώσιμων υλικών. Τα υλικά αυτά θα προκύπτουν από τις εργασίες διαλογής συσκευασιών και ανακυκλώσιμων υλικών και θα είναι μέταλλα, χαρτί, πλαστικό, γυαλί, ξύλο. Λαμβάνοντας υπ' όψη δεδομένα της αγοράς, μια ελάχιστη αναμενόμενη (ασφαλής) τιμή πώλησης ανακυκλώσιμων υλικών είναι 100 €/τόνο, ενώ λαμβάνεται και ως τιμή πώλησης για τα απόβλητα βρώσιμα έλαια 400 €/τόνο. Τα έσοδα πώλησης παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Έτος	Έσοδα πώλησης
2016	120.869
2017	130.180
2018	140.405
2019	150.629
2020	159.941
2021	159.941

Σημειώνεται ότι λόγω θέσης του Δήμου Πόρου και δυσκολίας πρόσβασης σε αυτόν είναι δυνατόν να αναλαμβάνει εργολάβος τη διαχείριση (συλλογή, μεταφορά και πώληση) των υλικών. Στην περίπτωση αυτή ο Δήμος είναι πιθανόν να έχει έξοδα, όμως θα υπάρχει εξοικονόμηση (μείωση εξόδων αγοράς του εξοπλισμού αποθήκευσης Πράσινου Σημείου), εφόσον είναι δυνατόν να παρέχει ο εργολάβος τον εξοπλισμό αποθήκευσης.

8.6 Χρηματοροές

Για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης θεωρούμε ότι κατά κύριο λόγο αυτή θα προκύψει από τη μείωση της ποσότητας αποβλήτων που θα διατίθεται σε ΧΥΤΑ και κατά αναλογία από τη μείωση του αντίστοιχου μεταφορικού κόστους.

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι χρηματοροές ανά έτος και ειδικότερα:

- Λειτουργικά Κόστη (κόστη λειτουργίας μονάδων, αποσβέσεις)
- έσοδα πώλησης ανακτημένων υλικών
- κόστος διάθεσης και μεταφοράς που προκύπτει από την εφαρμογή του Σχεδίου
- κόστος διάθεσης και μεταφοράς σύμφωνα με το Σύστημα που εφαρμόζεται σήμερα και λαμβάνοντας υπ' όψη της αύξηση του ειδικού τέλους
- Η εξοικονόμηση που προκύπτει

Σημειώνεται ότι στο λειτουργικό κόστος δεν έχει συμπεριληφθεί το κόστος συλλογής των αποβλήτων δεδομένου ότι αυτό δεν αναμένεται να αυξηθεί σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση. Μάλιστα, αναμένεται η μείωση του λόγω της αύξησης της χωρητικότητας των κάδων που θα χρησιμοποιούνται και μείωσης του αριθμού των σημείων συλλογής. Συνεπώς, εφόσον δεν πρόκειται να επηρεάσει κατά βάση το αποτέλεσμα της συγκριτικής αξιολόγησης δεν παρουσιάζεται.

Επίσης, εξετάζεται συντηρητικό σενάριο με όχι υψηλές τιμές πώλησης των ανακτημένων υλικών και με κόστος μεταφοράς ανακυκλώσιμων που επιβαρύνει το Δήμο.

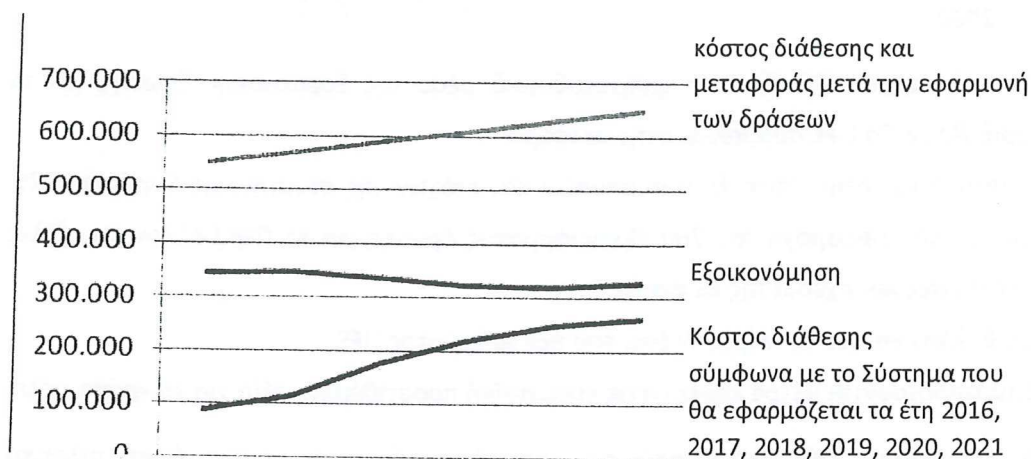
Έτος	Λειτουργικά κόστη	Έσοδα πώλησης	κόστος διάθεσης και μεταφοράς μετά την εφαρμογή των δράσεων	Κόστος διάθεσης σύμφωνα με το Σύστημα που εφαρμόζεται	Εξοικονόμηση
2016	219.225	120.869	344.325	550.329	87.648
2017	219.225	^{ΑΠΑΛΛΟΓΗ} 130.180	346.370	569.984	114.569
2018	219.225	140.405	335.002	589.638	175.816
2019	219.225	150.629	321.881	609.293	218.816
2020	219.225	159.941	320.312	628.947	249.352
2021	219.225	159.941	327.588	648.602	261.730

Στον επόμενο Πίνακα επίσης παρουσιάζονται η εξοικονόμηση και τα επί μέρους κόστη σε παράθεση με τις αντίστοιχες ποσότητες ανακτώμενων αποβλήτων.

Έτος	Ποσότητες (τν/έτος)	Ποσοστό	Ανάκτηση - εκτροπή βιοαποβλήτων (τν)	Ποσοστό	Ανάκτηση - εκτροπή Ανακυκλώσιμων - συσκευασιών (τν)	Κόστος διάθεσης και μεταφοράς μετά την εφαρμογή των δράσεων	Κόστος διάθεσης σύμφωνα με το Σύστημα που εφαρμόζεται (€)	Εξοικονόμηση
2016	3.930	50%	791	60%	1.117	~~ΟΜΙΟΟΕ~~ 344.325	550.329	~~Q7 β/ Q~~ 87.648
2017	3.930	50%	791	65%	1.211	~~346.370~~	~~CRQQQI~~ 569.984	114.569
2018	3.930	55%	870	70%	1.304	335.002	589.638	^{175.816} 175.816
2019	3.930	60%	949	75%	1.397	321.881	609.293	218.816
2020	3.930	60%	949	80%	1.490	320.312	628.947	249.352
2021	3.930	60%	949	80%	1.490	327.588	648.602	261.730
Σύνολο								1.107.931

Η εξέλιξη της εξοικονόμησης και των εξόδων μεταφοράς και διάθεσης παρουσιάζονται και στο επόμενο διάγραμμα:

Κόστη - εξοικονόμηση διαχείρισης αποβλήτων (€)

Στον προηγούμενο Πίνακα παρατηρούμε ότι την επόμενη πενταετία ο Δήμος θα έχει αθροιστικά μια σημαντική εξοικονόμηση από την εφαρμογή των δράσεων του ΤΣΔ.

8.7 Πηγές χρηματοδότησης

Οι πηγές από τις οποίες είναι δυνατόν γενικότερα να αναζητήσει πόρους για την υλοποίηση των δράσεων του Τοπικού Σχεδίου ο Δήμος Πόρου είναι:

- χρηματοδότηση από Επιχειρησιακά Προγράμματα του νέου ΕΣΠΑ

Γενικά προβλέπονται χρηματοδοτήσεις δράσεων που προωθούν

- την αποτελεσματική διαχείριση των αστικών, βιομηχανικών και επικινδύνων αποβλήτων,
- την κάλυψη των αναγκών σε Υποδομές Διαχείρισης,
- τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων,
- την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης αποβλήτων και
- την υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Επίσης, την διαλογή στην πηγή και στην ευαισθητοποίηση - ενημέρωση των πολιτών με στόχο την ενεργή συμμετοχή τους.

Σημειώνεται, ακόμη, ότι περιλαμβάνεται και η δημιουργία «Πράσινων Σημείων» και η δικτύωσή τους, η κατασκευή μονάδων επεξεργασίας (κομποστοποίησης) βιοαποβλήτων και επεξεργασίας ιλύος (από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο).

- μέσω άλλων κοινοτικών χρηματοδοτήσεων όπως του προγράμματος LIFE 2014-2020

Το πρόγραμμα LIFE είναι το χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον. Το LIFE συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη και στην επίτευξη των σκοπών και στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020, στηρίζει την εφαρμογή του 7ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον και άλλες στρατηγικές και σχέδια της ΕΕ για το περιβάλλον και για το κλίμα. Μέσω του προγράμματος LIFE χρηματοδοτούνται μέτρα και έργα με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία για τα κράτη-μέλη.

Το πρόγραμμα LIFE εκτός από τα «παραδοσιακά έργα» όπως έργα πιλοτικά (καινοτόμα), επίδειξης, βέλτιστων πρακτικών, έργα πληροφόρησης ευαισθητοποίησης και διάδοσης περιλαμβάνει επίσης μια νέα κατηγορία έργων, τα ολοκληρωμένα έργα, στρατηγικές και έργα για το περιβάλλον ή το κλίμα, τα οποία θα λειτουργούν σε εκτεταμένη εδαφική κλίμακα και που θα χρηματοδοτούνται από κοινού με τουλάχιστον μία ακόμη σχετική χρηματοδοτική πηγή.

- χρηματοδότηση μέσω του Πράσινου Ταμείου

Βασικός σκοπός της σύστασης του Πράσινου Ταμείου είναι η χρηματοδότηση περιβαλλοντικών παρεμβάσεων με στόχο την ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης, την αναβάθμιση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσω έργων που υλοποιούνται κύρια από τους Δήμους της χώρας. Τα έσοδα του Πράσινου Ταμείου προέρχονται μεταξύ άλλων από την επιβολή προστίμων για την ανέγερση και διατήρηση αυθαιρέτων ή την αυθαίρετη αλλαγή χρήσης κτιρίων, την επιβολή διοικητικών ποινών προστίμων και κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις, την επιβολή προστίμων για λουπές περιβαλλοντικές παραβάσεις,

Η αξιοποίηση από το Πράσινο Ταμείο των Πράσινων Πόρων γίνεται μέσω προγραμμάτων για τη χρηματοδότηση δράσεων προστασίας, αναβάθμισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος που υλοποιούν τρίτοι (φορείς υλοποίησης) και μπορεί να έχει τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων, κεφαλαιακής συμμετοχής ή άλλης ισοδύναμης μορφής κεφαλαιακής ενίσχυσης. Οι δράσεις αυτές επιτρέπεται ταυτόχρονα να συγχρηματοδοτούνται ή να ενισχύονται και από άλλες δημόσιες ή

ευρωπαϊκές πηγές ή/και ιδιωτικούς πόρους ή που δανειοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή άλλους φορείς.

- από την εξοικονόμηση πόρων λόγω εφαρμογής των δράσεων του Σχεδίου

Όπως παρουσιάζεται και στην προηγούμενη ενότητα, η εξοικονόμηση πόρων που επιτυγχάνεται είναι σημαντική για τα επόμενα έτη και προκύπτει λαμβάνοντας υπ' όψη τη μείωση των μεταφορικών εξόδων και του κόστους διάθεσης καθώς και την πώληση ανακυκλώσιμων υλικών που θα προκύπτουν από τις εργασίες διαλογής (μέταλλα, πλαστικό, χαρτί γυαλί κλπ).

τρίτοι (φορείς υλοποίησης) και μπορεί να έχει τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων, κεφαλαιακής συμμετοχής ή άλλης ισοδύναμης μορφής κεφαλαιακής ενίσχυσης. Οι δράσεις αυτές επιτρέπεται ταυτόχρονα να συγχρηματοδοτούνται ή να ενισχύονται και από άλλες δημόσιες ή ευρωπαϊκές πηγές ή/και ιδιωτικούς πόρους ή που δανειοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή άλλους φορείς.

τρίτοι (φορείς υλοποίησης) και μπορεί να έχει τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων, κεφαλαιακής συμμετοχής ή άλλης ισοδύναμης μορφής κεφαλαιακής ενίσχυσης. Οι δράσεις αυτές επιτρέπεται ταυτόχρονα να συγχρηματοδοτούνται ή να ενισχύονται και από άλλες δημόσιες ή ευρωπαϊκές πηγές ή/και ιδιωτικούς πόρους ή που δανειοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή άλλους φορείς.

- από την εξοικονόμηση πόρων λόγω εφαρμογής των δράσεων του Σχεδίου

Όπως παρουσιάζεται και στην προηγούμενη ενότητα, η εξοικονόμηση πόρων που επιτυγχάνεται είναι σημαντική για τα επόμενα έτη και προκύπτει λαμβάνοντας υπ' όψη τη μείωση των μεταφορικών εξόδων και του κόστους διάθεσης καθώς και την πώληση ανακυκλώσιμων υλικών που θα προκύπτουν από τις εργασίες διαλογής (μέταλλα, πλαστικό, χαρτί γυαλί κλπ).

τρίτοι (φορείς υλοποίησης) και μπορεί να έχει τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων, κεφαλαιακής συμμετοχής ή άλλης ισοδύναμης μορφής κεφαλαιακής ενίσχυσης. Οι δράσεις αυτές επιτρέπεται ταυτόχρονα να συγχρηματοδοτούνται ή να ενισχύονται και από άλλες δημόσιες ή ευρωπαϊκές πηγές ή/και ιδιωτικούς πόρους ή που δανειοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή άλλους φορείς.

